

**Tabellenboek Gezondheidsmonitor 65 jaar en ouder
2016 – 2017**

© GGD Zeeland

Tabellenboek Gezondheidsmonitor 65 jaar en ouder Zeeland 2016 – 2017

Versie juli 2017

onderzoek@ggdzeeland.nl

Inhoud

Toelichting

Respons naar gemeente

Tabel 1: Kernindicatoren naar gemeente, regio, Zeeland en Nederland

Tabel 2: Trends 2010 – 2012 – 2016, gemeente, regio, Zeeland en Nederland

Tabel 3: Kernindicatoren naar achtergrondkenmerken (Zeeland)

Toelichting

In dit tabellenboek vindt u de resultaten van de Gezondheidsmonitor 2016 – 2017. Dit onderzoek is eind 2016 uitgevoerd onder ruim 5.100 inwoners van 65 jaar en ouder.

Algemeen:

- De percentages zijn gebaseerd op de totale groep respondenten, tenzij anders aangegeven.
- Wanneer er sprake is van een subcategorie dan is dit in de layout terug te vinden. Bijvoorbeeld 'obesitas' staat ingesprongen. Dit betekent dat 'obesitas' een subcategorie is van de daarboven genoemde categorie 'overgewicht'.
- De cijfers zijn gecorrigeerd met behulp van weegfactoren voor de werkelijke bevolkingsopbouw wat betreft leeftijd en geslacht.

Tabel 1

- In deze tabel staan de belangrijkste indicatoren voor de gemeente, de regio, heel Zeeland en waar beschikbaar Nederland.
- Een vetgedrukt cijfer in de gemeentekolom geeft aan dat dit cijfer statistisch significant afwijkt van de regio en/of van Zeeland. In dat geval is het cijfer van de regio of Zeeland ook vetgedrukt. Eventuele verschillen met Nederland zijn niet getoetst.

Tabel 2

In deze tabel worden de cijfers – waar mogelijk - vergeleken met de eerdere monitors uit 2010 en 2012. De cijfers uit 2010 en 2012 zijn telkens vergeleken met het cijfer uit 2016. Als het een statistisch significant verschil betreft, zijn de cijfers vetgedrukt. Dit is gedaan voor de gemeente, de regio, Zeeland en Nederland. Voor Nederland zijn geen cijfers uit 2010 beschikbaar.

Tabel 3

In deze tabel staan de resultaten voor heel Zeeland uitgesplitst naar achtergrondkenmerken.

- *Geslacht*: een vetgedrukt cijfer geeft een verschil aan tussen vrouwen en mannen
- *Leeftijd*: er is telkens getoetst t.o.v de groep 65-69 jarigen. Een vetgedrukt cijfer geeft een significant verschil aan met deze categorie.
- *Etniciteit*: er is telkens getoetst t.o.v de groep 'autochtoon'. Een vetgedrukt cijfer geeft een significant verschil aan met deze categorie.
- *Huishoudsamenstelling*: een vetgedrukt cijfer geeft een verschil aan tussen alleenwonende en niet-alleenwonende ouderen.
- *Opleiding*: een vetgedrukt cijfer geeft een verschil aan tussen de categorie laag (geen opleiding/lager onderwijs) en midden1/midden2/hoog (MAVO/LBO/HAVO/VWO/MBO/HBO/Universiteit).
- *Inkomen*: een vetgedrukt cijfer geeft een verschil aan tussen de categorie laag inkomen (minder dan 16.100 euro) en hoger inkomen (meer dan 16.100 euro).

Meer informatie?

Neem contact op met onderzoek@ggdzeeland.nl

Gezondheidsmonitor 65 jaar en ouder Zeeland 2016 - 2017 / Respons per gemeente

	aantal aangeschreven	aantal respondenten	respons
Borsele	886	378	42,7%
Goes	922	431	46,7%
Hulst	909	392	43,1%
Kapelle	827	360	43,5%
Middelburg	933	405	43,4%
Noord-Beveland	800	348	43,5%
Reimerswaal	867	369	42,6%
Schouwen-Duiveland	921	454	49,3%
Sluis	911	359	39,4%
Terneuzen	938	381	40,6%
Tholen	889	351	39,5%
Veere	901	430	47,7%
Vlissingen	1143	500	43,7%
Zeeland totaal	11847	5158	43,5%

GEZONDHEIDSMONITOR 65+ JAAR 2016 - 2017

Tabel 1. Kernindicatoren gemeente Borsele en (sub)regio

	Gemeente Borsele	Oosterschelderegio	Zeeland	Nederland
	n=378	n=2691	n= 5158	n= 235272
	%	%	%	%
A. Gezondheid en ziekte				
Ervaren gezondheid				
Ervaart eigen gezondheid als "gaat wel" tot "zeer slecht"	40	37	38	38
Chronische ziekten				
Heeft één of meer langdurige ziekten of aandoeningen	47	45	45	50
Is (ernstig) beperkt in activiteiten vanwege gezondheid	56	49	49	50
- Is ernstig beperkt in activiteiten vanwege gezondheid	8	8	7	8
Heeft langdurige ziekte(n) en is (ernstig) beperkt in activiteiten	40	35	35	38
Valongeval				
Heeft in de afgelopen drie maanden letsel opgelopen door een val	3	6	6	-
Is in of rondom huis gevallen	1	3	3	-
B. Zelfredzaamheid				
Beperkingen				
Beperkt in gehoor, gezichtsvermogen en/of mobiliteit	29	28	27	28
Heeft gehoorbeperking	10	8	8	9
Heeft gezichtsbeperking	5	8	8	8
Heeft mobiliteitsbeperking	21	21	21	21
Kan één of meer huishoudelijke activiteiten niet zelfstandig uitvoeren	22	23	21	-
Kan niet geheel zelfstandig gebruik maken van eigen of openbaar vervoer	8	10	9	-
Kan zich niet of met grote moeite verplaatsen buitenshuis	7	6	6	-
Kan niet zelfstandig contacten leggen en onderhouden	5	4	4	-
Kan vanwege de gezondheid niet de dingen doen die men zou willen doen	24	18	18	-
Regie over eigen leven				
Heeft weinig regie over eigen leven	15	15	15	15
Kwetsbaarheid				
Is een kwetsbare oudere (volgens de Tilburg Frailty Indicator):	23	25	25	-
- Is lichamelijk kwetsbaar	17	17	16	-
- Is sociaal kwetsbaar	13	17	18	-
- Is psychisch kwetsbaar	21	23	24	-

	Gemeente Borsele	Oosterschelderegio	Zeeland	Nederland
	n=378	n=2691	n= 5158	n= 235272
	%	%	%	%
Aspecten kwetsbaarheid				
<i>Heeft problemen in dagelijks leven door:</i>				
- slecht lopen	26	28	27	-
- slecht evenwicht kunnen bewaren	20	20	19	-
- slecht horen	23	20	22	-
- slecht zien	9	10	10	-
- weinig kracht in handen	25	22	21	-
- lichamelijke moeheid	31	29	28	-
Heeft klachten over geheugen	3	4	4	-
Kan niet goed omgaan met problemen	12	13	11	-
Ontvangt niet voldoende steun van andere mensen	7	9	10	-
Woont alleen	28	28	31	-
Mist mensen om zich heen	20	23	25	-
Kan niet goed omgaan met problemen	12	13	11	-
C. Welbevinden				
Gevoelens				
Is niet (zo) gelukkig	24	22	23	-
<i>Afgelopen maand:</i>				
Heeft zich de afgelopen maand (soms) somber gevoeld	35	34	33	-
Heeft zich de afgelopen maand (soms) nerveus of angstig gevoeld	26	27	27	-
Ervaren psychische gezondheid				
Voelt zich psychisch ongezond	16	15	15	-
Psychiatrische aandoeningen				
Heeft een matig tot hoog risico op een angststoornis of depressie	44	39	40	42
- Heeft een hoog risico op een angststoornis of depressie	2	4	4	5
Zingeving				
Lage score op de drie vragen over zingeving	14	15	16	-
- Ik heb het gevoel dat ik een richting en een doel heb in mijn leven ((helemaal) niet mee eens)	19	18	18	-
- Mijn dagelijkse activiteiten lijken mij vaak onbelangrijk ((helemaal) mee eens)	15	19	19	-
- Ik geniet ervan om plannen te maken en uit te voeren ((helemaal) niet mee eens)	15	15	15	-
D. Leefstijl				
Roken				
Roker	14	11	10	12
Alcohol				
Drinkt alcohol	80	80	80	79
Drinkt geen alcohol meer	7	7	7	8

	Gemeente Borsele	Oosterschelderegio	Zeeland	Nederland
	n=378	n=2691	n= 5158	n= 235272
	%	%	%	%
Is zware drinker (mannen minstens 1x per week 6 of meer glazen per dag, vrouwen minstens 1x per week 4 glazen of meer per dag)	3	6	6	6
Is overmatige drinker (mannen meer dan 21 glazen/week, vrouwen meer dan 14 glazen/week)	5	7	8	8
Voldoet niet aan nieuwe norm alcoholgebruik (max. 1 glas/dag)	47	46	48	-
Bewegen				
Voldoet niet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen voor 55-plussers (minstens vijf dagen per week een half uur matig intensief lichamelijk actief)	26	24	23	28
Voldoet niet aan de Fitnorm (drie keer per week minimaal 20 minuten zwaar intensief bewegen)	56	52	52	55
Voldoet aan geen van beide normen	26	23	22	26
Sport ten minste 1 dag per week	26	30	30	35
Gewicht				
Heeft overgewicht (inclusief obesitas) (BMI >= 25)	61	61	59	59
- Heeft ernstig overgewicht/ obesitas (BMI >= 30)	18	16	16	17
Heeft ondergewicht (BMI < 18,5)	0,9	0,5	0,7	1
Voeding				
Drinkt onvoldoende vocht	41	40	40	-
Voldoet niet aan voedingsnorm ontbijten	3	4	5	-
Gebruikt minder dan vier keer per week een warme maaltijd	2	3	3	-
E. Leefbaarheid				
Woning				
Heeft een koopwoning	68	64	67	-
Geeft onvoldoende voor eigen woning	2	2	2	-
Woonomgeving				
Geeft onvoldoende voor eigen buurt	5	5	5	-
<i>Is het (een beetje) oneens met de stelling:</i>				
Ik vind dat er voldoende groen in de buurt is	3	4	5	-
Ik vind groen in de buurt belangrijk	3	2	2	-
Ik vind buurt aantrekkelijk om te bewegen	4	4	5	-
Ik vind dat er voldoende rustige plekken in de buurt zijn	3	3	4	-
Ik vind dat er voldoende plekken voor verkoeling in de buurt zijn	8	8	8	-
Ik vind dat er voldoende ontmoetingsplekken buiten in de buurt zijn	8	8	9	-

	Gemeente Borsele	Oosterschelderegio	Zeeland	Nederland
	n=378	n=2691	n= 5158	n= 235272
	%	%	%	%
Betrokkenheid bij buurt				
Ervaart onvoldoende sociale samenhang in de buurt (lage sociale cohesie)	36	41	41	-
Heeft regelmatig (tenminste 2x per maand) contact met buren	85	87	86	-
Is actief geweest om buurt te verbeteren	12	12	11	-
Vindt dat gemeente voldoende doet om bewoners bij veranderingen in buurt te betrekken	28	31	29	-
Sociale veiligheid				
Voelt zich overdag en/of 's avonds/'s nachts onveilig	12	12	12	-
- Voelt zich wel eens onveilig overdag	3	5	5	-
- Voelt zich wel eens onveilig 's avond/'s nachts	13	13	12	-
F. Ouderenmishandeling				
Is het afgelopen jaar niet goed behandeld in de thuissituatie:	4	4	4	-
- Beledigd, getreiterd, uitgescholden	4	3	3	-
- Geslagen, geschopt, geknepen	0	0	0,2	-
- Niet geholpen bij persoonlijke verzorging	0,4	0,5	0,6	-
- Financieel benadeeld	0,2	0,8	0,8	-
- In vrijheid beperkt of privacy geschonden	0,2	0,3	0,3	-
- Ongewenst seksueel benaderd	0,8	0,2	0,2	-
G. Eenzaamheid				
Is eenzaam (matig t/m zeer ernstig)	48	51	53	48
- Is (zeer) ernstig eenzaam	10	11	11	9
Is emotioneel eenzaam (zoals het ervaren van een leegte en het missen van een goed vriend(in))	30	33	34	32
Is sociaal eenzaam (zoals het missen van betekenisvolle relaties met een bredere groep mensen om zich heen, zoals collega's, buren en mensen met dezelfde interesses)	53	54	54	48
Is niet in staat om zelfstandig sociale contacten te leggen en te onderhouden	5	4	4	-
H Gebruik internet				
Gebruikt geen internet	25	24	23	-
Gebruikt af en toe internet	26	27	28	-
Gebruikt vaak internet	49	48	48	-
<i>Gebruikt internet voor:</i>				
- contacten	53	54	55	-
- zoeken informatie	65	65	66	-
- maken afspraak	13	15	15	-
- financiële zaken	51	51	51	-
- iets anders	18	22	23	-

	Gemeente Borsele	Oosterschelderegio	Zeeland	Nederland
	n=378	n=2691	n= 5158	n= 235272
	%	%	%	%
<i>Belemmering om internet (meer) te gebruiken:</i>				
- ervaart geen belemmeringen	54	54	55	-
- heeft geen internet	11	14	13	-
- weet er onvoldoende van/snapt het niet	23	22	21	-
- kan niet goed (meer) zien	1	2	2	-
- kan muis/toetsenbord niet goed bedienen	2	2	1	-
- is bezorgd over privacy/veiligheid	15	13	12	-
<i>Behoeftte aan hulp om internet (meer) te gebruiken:</i>				
Heeft behoefte aan hulp om internet (meer) te gebruiken	11	13	12	-
Heeft al hulp om internet (meer) te gebruiken	33	31	33	-
Heeft geen behoefte aan hulp om internet (meer) te gebruiken	57	56	55	-
I. Maatschappelijke participatie				
Vrijwilligerswerk				
Verricht vrijwilligerswerk	33	33	31	30
Lidmaatschappen				
Is lid van een vereniging of club	52	50	53	-
- Is lid van een sportvereniging of sportclub	18	19	20	-
Bijeenkomsten				
Bezoekt geen groepsbijeenkomsten	36	40	40	-
Kerkelijke bijeenkomsten				
Bezoekt geen kerkelijke bijeenkomsten	55	59	62	-
Mantelzorg geven				
Heeft afgelopen jaar mantelzorg gegeven	25	24	24	22
- Geeft momenteel mantelzorg	18	18	18	16
Geeft momenteel intensief mantelzorg (minstens 3 maanden en minstens 8 uur per week)	4	6	6	-
Belasting mantelzorger				
Voelt zich (tamelijk) zwaar belast door geven van mantelzorg	1	1	2	-
Mantelzorger is (tamelijk) zwaar belast (% van de mantelzorgers)	7	7	12	14
Geeft momenteel mantelzorg aan:				
- partner	6	6	6	-
- kind(eren) of schoondochter/schoonzoorn	3	3	3	-
- (schoon)ouders	1	3	3	-
- andere familieleden	6	3	3	-
- buren, vrienden, kennissen	7	6	5	-
Intensiteit mantelzorg geven				
<i>Aantal uur mantelzorg per week (momenteel mantelzorger)</i>				
1-10 uur per week	15	13	12	-
11-20 uur per week	2	2	2	-
21 uur of meer per week	1	2	2	-

	Gemeente Borsele	Oosterschelderegio	Zeeland	Nederland
	n=378	n=2691	n= 5158	n= 235272
	%	%	%	%
J. Woon-zorgsituatie				
Beschikbaarheid diensten, verpleging of verzorging				
<i>Beschikbaarheid diensten bij een nabijgelegen dienstencentrum of verzorgingstehuis, zoals huishoudelijke hulp of maaltijdverzorging:</i>				
- Kan hier vanuit woning gebruik van maken	44	40	37	-
- Maakt hier vanuit woning gebruik van	7	6	6	-
- Heeft behoefte om hier vanuit huis gebruik van te kunnen maken	2	4	5	-
<i>Beschikbaarheid verpleging of verzorging op afroep vanuit een nabij gelegen verzorgingstehuis of dienstencentrum</i>				
- Kan hier vanuit woning gebruik van maken	26	31	30	-
- Maakt hier vanuit woning gebruik van	6	4	5	-
- Heeft behoefte om hier vanuit huis gebruik van te kunnen maken	6	6	7	-
Aanpassingen woning				
Moet verhuizen, indien slecht ter been	8	8	9	-
Kan in woning blijven wonen, indien slecht ter been:	92	92	91	-
- zonder aanpassingen in woning	29	36	35	-
- met aanpassingen in woning	62	56	56	-
Hulpmiddelen in woning				
Heeft 1 of meer hulpmiddelen in woning:	33	32	31	-
- traplift	8	7	6	-
- extra handgrepen/beugels	26	24	24	-
- alarmknop voor contact met zorgcentrale	13	10	10	-
- beeldbellen met mantelzorg of zorgverlener	4	3	2	-
- sensoren in huis die noodsituaties, zoals een val of de aanwezigheid van gas, automatisch doorgeven aan een contactpersoon/centrale	7	5	4	-
- sleutelkluis of elektronisch slot waarmee zorgverleners de woning in kunnen komen	10	9	9	-
Behoeft aan hulpmiddelen in woning				
Heeft behoefte aan hulpmiddelen in woning, maar heeft deze niet	15	17	16	-
<i>Heeft behoefte aan:</i>				
- traplift	10	8	7	-
- extra handgrepen/beugels	10	13	12	-
- alarmknop voor contact met zorgcentrale	10	12	11	-
- beeldbellen met mantelzorg of zorgverlener	8	6	7	-
- sensoren in huis die noodsituaties, zoals een val of de aanwezigheid van gas, automatisch doorgeven aan een contactpersoon/centrale	14	15	16	-
- sleutelkluis of elektronisch slot waarmee zorgverleners de woning in kunnen komen	6	9	8	-

	Gemeente Borsele	Oosterschelderegio	Zeeland	Nederland
	n=378	n=2691	n= 5158	n= 235272
	%	%	%	%
K. Zorg en hulp				
Hulp				
Ontvangt hulp vanwege de gezondheid	21	21	21	-
<i>Ontvangt hulp in verband met gezondheid van:</i>				
- een betaalde hulp (bijv. iemand van de thuiszorg)	15	15	15	-
- vrijwilliger	0,1	1	1	-
Mantelzorg ontvangen				
Afgelopen jaar mantelzorg ontvangen	16	14	13	12
- Ontvangt momenteel mantelzorg	13	11	10	10
<i>Ontvangt momenteel mantelzorg van:</i>				
- echtgeno(o)t(te) of partner	5	5	4	-
- kinderen, schoondochter/-zoon	5	5	5	-
- (schoon)ouders	0	0	0	-
- andere familieleden	2	1	1	-
- burenvrienden/kennissen	2	2	2	-
<i>Ontvangt momenteel mantelzorg bij:</i>				
- hulp in de huishouding	9	8	7	-
- klaarmaken van warme maaltijden	7	4	4	-
- hulp bij persoonlijke verzorging	4	2	2	-
- hulp bij medische verzorging	4	3	2	-
- gezelschap, troost, afleiding	6	5	4	-
- begeleiding en/of vervoer	7	7	6	-
- regeling geldzaken en/of andere administratie	6	6	5	-
- anders	2	1	1	-
Intensiteit mantelzorg ontvangen				
<i>Aantal uur mantelzorg per week</i>				
1-10 uur per week	6	6	6	-
11-20 uur per week	1	2	1	-
21 uur of meer per week	4	2	2	-
Zorgbehoefte				
Heeft in verband met de gezondheid behoefte aan meer hulp				
	4	5	5	-
Heeft behoefte aan meer hulp bij huishoudelijk werk				
	3	4	4	-
Heeft behoefte aan meer hulp bij dagelijkse verzorging				
	1	2	1	-
Als men nu of in de toekomst vanwege de gezondheid behoefte heeft aan hulp, dan is deze beschikbaar in de omgeving				
	82	82	79	-
- hulp beschikbaar van huisgenoot	57	58	56	-
- hulp beschikbaar van kinderen, andere familieleden of burenvrienden of kennissen	35	35	33	-
- geen hulp beschikbaar van iemand in de omgeving	18	18	21	-

	Gemeente Borsele	Oosterschelderegio	Zeeland	Nederland
	n=378	n=2691	n= 5158	n= 235272
	%	%	%	%
Vraagverlegenheid Vindt het erg moeilijk om hulp te vragen bij problemen met gezondheid	24	24	25	-
L. Wmo- en welzijnsvoorzieningen				
Gebruik Wmo-voorzieningen Heeft afgelopen jaar gebruik gemaakt van één of meer Wmo-voorzieningen	7	6	6	-
<i>Heeft gebruik gemaakt van:</i>				
- ondersteuning bij mantelzorg	4	4	4	-
- ondersteuning bij vrijwilligerswerk	2	2	2	-
- dagopvang/dagverzorging/dagbehandeling	3	1	1	-
Behoeft Wmo-voorzieningen Heeft behoefte aan een Wmo-voorziening	3	4	4	-
<i>Heeft behoefte aan:</i>				
- ondersteuning bij mantelzorg	1	2	2	-
- ondersteuning bij vrijwilligerswerk	1	1	1	-
- dagopvang/dagverzorging/dagbehandeling	1	1	1	-
Bekendheid Wmo-voorzieningen Wil informatie over Wmo-voorzieningen, maar weet voor één of meer van deze voorzieningen niet waar men terecht kan	14	13	15	-
<i>Weet niet waar men terecht kan voor onderstaande Wmo-voorziening, maar wil er wel informatie over:</i>				
- ondersteuning bij mantelzorg	9	8	10	-
- ondersteuning bij vrijwilligerswerk	3	3	3	-
- ondersteuning/hulp i.v.m. gezondheidsproblemen (bijv. hulp in huis, woningaanpassing of vervoersvoorziening)	10	9	10	-
Welzijnsvoorzieningen Maakt wel eens gebruik van één of meer welzijnsvoorzieningen	32	33	34	-
<i>Maakt gebruik van:</i>				
- maaltijdverstrekking / maaltijdsdienst	3	5	5	-
- eetpunt	4	5	5	-
- ouderenadviseur	1	1	1	-
- hulp bij administratieve of financiële activiteiten	16	14	15	-
- sport- of bewegingsactiviteiten voor ouderen vanuit activiteiten- of dienstencentrum	8	8	8	-
- recreatieve / culturele activiteiten voor ouderen	12	8	10	-
- hulp in en om huis van een vrijwilliger via een vrijwilligersorganisatie	4	2	2	-
- hulp bij (het uitbreiden van) sociale contacten (bijv. bezoekdienst)	1	1	0,9	-
- algemene gezondheidscheck	11	12	12	-

	Gemeente Borsele	Oosterschelderegio	Zeeland	Nederland
	n=378	n=2691	n= 5158	n= 235272
	%	%	%	%
Heeft behoefte aan één of meer welzijnsvoorzieningen	23	27	27	-
<i>Heeft behoefte aan:</i>				
- maaltijdverstrekking / maaltijddienst	0,9	1	2	-
- eetpunt	2	3	3	-
- ouderenadviseur	3	5	5	-
- hulp bij administratieve of financiële activiteiten	2	4	4	-
- sport- of bewegingsactiviteiten voor ouderen vanuit activiteiten- of dienstencentrum	6	7	7	-
- recreatieve / culturele activiteiten voor ouderen	5	5	4	-
- hulp in en om huis van een vrijwilliger via een vrijwilligersorganisatie	7	8	7	-
- hulp bij (het uitbreiden van) sociale contacten (bijv. bezoekdienst)	2	4	4	-
- algemene gezondheidscheck	12	16	15	-
M. Opleiding, werk en inkomen				
Opleidingsniveau				
Laag (geen opleiding/lager onderwijs)	11	15	14	12
Midden 1 (MAVO / LBO)	48	46	44	45
Midden 2 (HAVO / VWO / MBO)	26	20	23	22
Hoog (HBO / WO)	15	19	19	20
Gestandaardiseerd huishoudinkomen*				
Max. 16.100 euro	7	7	8	-
Max. 21.300 euro	31	32	29	-
Max. 27.200 euro	29	26	26	-
Max. 35.100 euro	20	21	21	-
Meer dan 35.100 euro	14	15	15	-
<i>*Besteedbaar inkomen gecorrigeerd voor verschillen in grootte en samenstelling van het huishouden</i>				
Financiële situatie				
Ontvangt alleen AOW	24	21	20	-
Heeft (enige tot grote) moeite met rondkomen	10	10	10	12
Heeft in afgelopen 12 maanden vanwege kosten afgezien van bezoek (tand)arts	7	6	7	-
Schulden				
Heeft één of meerdere betalingsachterstanden	6	4	4	-
<i>Heeft een betalingsachterstand voor:</i>				
- ziektekostenverzekering	3	2	3	-
- terugbetalingen aan de Belastingdienst	2	2	2	-
- hypotheek of huur	1	1	0,8	-
- electriciteit, water of gas	2	0,9	0,6	-
- leningen of op afbetaling kopen	0,6	0,4	0,6	-
- telefoonrekeningen	1	0,5	0,2	-

	Gemeente Borsele	Oosterschelderegio	Zeeland	Nederland
	n=378	n=2691	n= 5158	n= 235272
	%	%	%	%
N. Achtergrondkenmerken respondenten				
Geslacht				
Man	50	48	47	-
Vrouw	50	52	53	-
Leeftijd				
65 t/m 74 jaar	63	60	58	-
75 jaar en ouder	37	40	42	-
Etniciteit				
Autochtoon	94	93	87	-
Westers allochtoon	5	5	11	-
Niet-westers allochtoon	0,9	2	2	-
Burgerlijke staat				
Gehuwd/samenwonend	70	71	68	-
Ongehuwd/nooit gehuwd geweest	1	3	4	-
Gescheiden/gescheiden levend	5	6	7	-
Weduwe/weduwnaar	24	20	21	-
Huishoudsamenstelling				
Alleenwonend	28	28	31	-

GEZONDHEIDSMONITOR 65+ JAAR 2016 -2017
Tabel 2. Trends 2010-2012-2016 - Gemeente Borsele

	Borsele			Oosterschelderegio			Zeeland			Nederland	
	2010	2012	2016	2010	2012	2016	2010	2012	2016	2012	2016
	n=461	n=421	n=378	n=3148	n=2882	n=2691	n=5938	n=5326	n=5158	n=165219	n=235272
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
A. Gezondheid en ziekte											
Ervaren gezondheid											
Ervaart eigen gezondheid als "gaat wel" tot "zeer slecht"	-	43	40	-	37	37	-	39	38	39	38
B. Zelfredzaamheid											
Beperkingen											
Beperkt in gehoor, gezichtsvermogen en/of mobiliteit	-	30	29	-	29	28	-	30	27	30	28
Heeft gehoorbeperking	-	9	10	-	9	8	-	10	8	8	9
Heeft gezichtsbeperking	-	10	5	-	8	8	-	9	8	9	8
Heeft mobiliteitsbeperking	-	25	21	-	24	21	-	24	21	23	21
Kan één of meer huishoudelijke activiteiten niet zelfstandig uitvoeren	28	30	22	29	26	23	28	26	21		
Kan niet geheel zelfstandig gebruik maken van eigen of openbaar vervoer	16	15	8	15	13	10	14	13	9		
Kan zich niet of met grote moeite verplaatsen buitenshuis	-	7	7	-	7	6	-	7	6		
Is niet in staat om zelfstandig sociale contacten te leggen en te onderhouden	-	3	5	-	3	4	-	3	4		
Kan vanwege de gezondheid niet de dingen doen die men zou willen doen	-	21	24	-	19	18	-	19	18		
Regie over eigen leven											
Heeft weinig regie over eigen leven	-	21	15	-	18	15	-	18	15		

	Borsele			Oosterschelderegio			Zeeland			Nederland	
	2010 n=461	2012 n=421	2016 n=378	2010 n=3148	2012 n=2882	2016 n=2691	2010 n=5938	2012 n=5326	2016 n=5158	2012 n=165219	2016 n=235272
	%	%	%	%	%	%	%	%	%		
Kwetsbaarheid											
Is een kwetsbare oudere (volgens de Tilburg Frailty Indicator):	-	31	23	-	27	25	-	27	25		
- Is lichamelijk kwetsbaar	-	20	17	-	18	17	-	18	16		
- Is sociaal kwetsbaar	-	18	13	-	15	17	-	16	18		
- Is psychisch kwetsbaar	-	24	21	-	23	23	-	24	24		
Aspecten kwetsbaarheid											
<i>Heeft problemen in dagelijks leven door:</i>											
- slecht lopen	-	34	26	-	30	28	-	31	27		
- slecht evenwicht kunnen bewaren	-	19	20	-	19	20	-	19	19		
- slecht horen	-	23	23	-	23	20	-	23	22		
- slecht zien	-	12	9	-	10	10	-	12	10		
- weinig kracht in handen	-	22	25	-	21	22	-	22	21		
- lichamelijke moeheid	-	32	31	-	30	29	-	31	28		
Heeft klachten over geheugen	-	5	3	-	6	4	-	6	4		
Kan niet goed omgaan met problemen	-	13	12	-	12	13	-	12	11		
Ontvangt niet voldoende steun van andere mensen	-	8	7	-	8	9	-	9	10		
Woont alleen	-	35	28	-	32	28	-	33	31		
Mist mensen om zich heen	-	26	20	-	21	23	-	21	25		
Kan niet goed omgaan met problemen	-	13	12	-	12	13	-	12	11		
C. Welbevinden											
Gevoelens											
Is niet (zo) gelukkig	-	23	24	-	22	22	-	23	23		
<i>Afgelopen maand:</i>											
Heeft zich de afgelopen maand (soms) somber gevoeld	-	38	35	-	34	34	-	34	33		
Heeft zich de afgelopen maand (soms) nerveus of angstig gevoeld	-	27	26	-	27	27	-	28	27		
Voelt zich psychisch ongezond	15	16	16	17	16	15	17	17	15		

	Borsele			Oosterschelderegio			Zeeland			Nederland	
	2010	2012	2016	2010	2012	2016	2010	2012	2016	2012	2016
	n=461	n=421	n=378	n=3148	n=2882	n=2691	n=5938	n=5326	n=5158	n=165219	n=235272
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Psychiatrische aandoeningen											
Heeft een matig tot hoog risico op een angststoornis of depressie	33	40	44	33	38	39	34	39	40	38	42
- Heeft een hoog risico op een angststoornis of depressie	3	3	2	4	4	4	4	4	4	4	5
D. Leefstijl											
Roken											
Roker	8	14	14	11	12	11	11	12	10	13	12
Alcohol											
Drinkt alcohol	73	75	80	76	77	80	77	79	80	77	79
Drinkt geen alcohol meer	9	7	7	8	8	7	8	7	7	8	8
Is zware drinker (mannen minstens 1x per week 6 of meer glazen per dag, vrouwen minstens 1x per week 4 glazen of meer per dag)	6	2	3	5	3	6	6	4	6	6	6
Is overmatige drinker (mannen meer dan 21 glazen/week, vrouwen meer dan 14 glazen/week)	8	6	5	8	6	7	8	7	8	8	8
Voldoet niet aan nieuwe norm alcoholgebruik (max. 1 glas/dag)	42	40	47	44	43	46	45	45	48		
Bewegen											
Voldoet niet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen voor 55-plussers (minstens vijf dagen per week een half uur matig intensief lichamenlijk actief)	34	32	26	37	29	24	37	29	23	32	28
Voldoet niet aan de Fitnorm (drie keer per week minimaal 20 minuten zwaar intensief bewegen)	-	65	56	-	55	52	-	54	52	58	55
Voldoet aan geen van beide normen	-	30	26	-	27	23	-	27	22	30	29
Sport ten minste 1 dag per week	30	23	26	32	28	30	33	30	30		

	Borsele			Oosterschelderegio			Zeeland			Nederland	
	2010 n=461	2012 n=421	2016 n=378	2010 n=3148	2012 n=2882	2016 n=2691	2010 n=5938	2012 n=5326	2016 n=5158	2012 n=165219	2016 n=235272
	%	%	%	%	%	%	%	%	%		
Gewicht											
Heeft overgewicht (inclusief obesitas) (BMI >= 25)	59	62	61	60	60	61	58	59	59	59	59
- Heeft ernstig overgewicht/ obesitas (BMI >= 30)	14	18	18	15	16	16	14	15	16	16	17
Heeft ondergewicht (BMI < 18,5)	0,7	0,8	0,9	1	0,9	0,5	1	1	0,7	1	1
E. Leefbaarheid											
Sociale veiligheid											
Voelt zich overdag en/of 's avonds/'s nachts onveilig	12	17	12	13	15	12	14	16	12		
- Voelt zich wel eens onveilig overdag	4	9	3	5	8	5	5	8	5		
- Voelt zich wel eens onveilig 's avond/'s nachts	13	18	13	15	15	13	15	17	12		
G. Eenzaamheid											
Is eenzaam	45	54	48	46	48	51	47	49	53	45	48
- Is (zeer) ernstig eenzaam	8	12	10	8	8	11	8	9	11	9	9
Is emotioneel eenzaam (zoals het ervaren van een leegte en het missen van een goed vriend(in))	27	35	30	29	30	33	29	30	34		
Is sociaal eenzaam (zoals het missen van betekenisvolle relaties met een bredere groep mensen om zich heen)	49	53	53	49	48	54	49	50	54		
Is niet in staat om zelfstandig sociale contacten te leggen en te onderhouden	-	3	5	-	3	4	-	3	4		
I. Maatschappelijke participatie											
Vrijwilligerswerk											
Verricht vrijwilligerswerk	29	35	33	26	28	33	25	27	31		
Lidmaatschappen											
Is lid van een vereniging of club	-	50	52	-	48	50	-	49	53		
- Is lid van een sportvereniging of sportclub	-	16	18	-	19	19	-	20	20		

	Borsele			Oosterschelderegio			Zeeland			Nederland	
	2010 n=461	2012 n=421	2016 n=378	2010 n=3148	2012 n=2882	2016 n=2691	2010 n=5938	2012 n=5326	2016 n=5158	2012 n=165219	2016 n=235272
	%	%	%	%	%	%	%	%	%		
Bijeenkomsten											
Bezoekt geen groepsbijeenkomsten	41	-	36	44	-	40	43	-	40		
Kerkelijke bijeenkomsten											
Bezoekt geen kerkelijke bijeenkomsten	42	-	55	54	-	59	57	-	62		
Mantelzorg geven											
Heeft afgelopen jaar mantelzorg gegeven	11	16	25	13	17	24	14	17	24	18	22
- Geeft momenteel mantelzorg	8	13	18	10	12	18	11	13	18	14	16
Belasting mantelzorger											
Mantelzorger is (tamelijk) zwaar belast (% van de mantelzorgers)	-	10	7	-	12	7	-	13	12	14	14
J. Woon-zorgsituatie											
Beschikbaarheid diensten, verpleging of verzorging											
<i>Beschikbaarheid diensten bij een nabijgelegen dienstencentrum of verzorgingstehuis, zoals huishoudelijke hulp of maaltijdverzorging:</i>											
- Kan hier vanuit woning gebruik van maken	-	53	44	-	51	40	-	50	37		
- Maakt hier vanuit woning gebruik van	-	15	7	-	13	6	-	12	6		
- Heeft behoefte om hier vanuit huis gebruik van te kunnen maken	-	3	2	-	2	4	-	3	5		
<i>Beschikbaarheid verpleging of verzorging op afroep vanuit een nabij gelegen verzorgingstehuis of dienstencentrum</i>											
- Kan hier vanuit woning gebruik van maken	-	34	26	-	39	31	-	40	30		
- Maakt hier vanuit woning gebruik van	-	7	6	-	7	4	-	7	5		
- Heeft behoefte om hier vanuit huis gebruik van te kunnen maken	-	6	6	-	4	6	-	4	7		

	Borsele			Oosterschelderegio			Zeeland			Nederland	
	2010	2012	2016	2010	2012	2016	2010	2012	2016	2012	2016
	n=461	n=421	n=378	n=3148	n=2882	n=2691	n=5938	n=5326	n=5158	n=165219	n=235272
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
K. Zorg en hulp											
Hulp											
Ontvangt hulp vanwege de gezondheid	-	31	21	-	27	21	-	27	21		
<i>Ontvangt hulp in verband met gezondheid van:</i>											
- een betaalde hulp (bijv. iemand van de thuiszorg)	-	23	15	-	22	15	-	22	15		
- vrijwilliger	-	3	0,1	-	1	1	-	1	1		
Mantelzorg ontvangen											
Afgelopen jaar mantelzorg ontvangen	12	17	16	13	14	14	13	14	13		
- Ontvangt momenteel mantelzorg	11	15	13	12	12	11	11	12	10		
<i>Ontvangt momenteel mantelzorg van:</i>											
- echtgeno(o)t(te) of partner	3	6	5	4	4	5	4	5	4		
- kinderen, schoondochter/-zoon	6	10	5	7	7	5	6	7	5		
- (schoon)ouders	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
- andere familieleden	1	1	2	1	1	1	1	1	1		
- buren/vrienden/kennissen	3	3	2	2	3	2	2	2	2		
<i>Ontvangt momenteel mantelzorg bij:</i>											
- hulp in de huishouding	10	11	9	9	9	8	8	8	7		
- klaarmaken van warme maaltijden	4	5	7	3	4	4	4	4	4		
- hulp bij persoonlijke verzorging	4	4	4	4	3	2	3	3	2		
- hulp bij medische verzorging	2	5	4	3	3	3	3	3	2		
- gezelschap, troost, afleiding	5	8	6	5	5	5	5	6	4		
- begeleiding en/of vervoer	7	11	7	7	8	7	7	7	6		
- regeling geldzaken en/of andere administratie	7	10	6	6	7	6	6	7	5		
- anders	0,7	0,8	2	0,7	0,7	1	0,8	0,7	1		
Zorgbehoefte											
Heeft in verband met de gezondheid behoefte aan meer hulp	-	3	4	-	2	5	-	4	5		

	Borsele			Oosterschelderegio			Zeeland			Nederland	
	2010 n=461	2012 n=421	2016 n=378	2010 n=3148	2012 n=2882	2016 n=2691	2010 n=5938	2012 n=5326	2016 n=5158	2012 n=165219	2016 n=235272
	%	%	%	%	%	%	%	%	%		
Heeft behoefte aan meer hulp bij huishoudelijk werk	-	3	3	-	2	4	-	3	4		
Heeft behoefte aan meer hulp bij dagelijkse verzorging	-	0,8	1	-	0,7	2	-	0,9	1		
Als men nu of in de toekomst vanwege de gezondheid behoefte heeft aan hulp, dan is deze beschikbaar in de omgeving	-	77	82	-	81	82	-	80	79		
- hulp beschikbaar van huisgenoot	-	54	57	-	56	58	-	56	56		
- hulp beschikbaar van kinderen, andere familieleden of burens, vrienden of kennissen	-	34	35	-	36	35	-	36	33		
- geen hulp beschikbaar van iemand in de omgeving	-	23	18	-	19	18	-	20	21		
L. Wmo- en welzijnsvoorzieningen											
Gebruik Wmo-voorzieningen											
Heeft afgelopen jaar gebruik gemaakt van één of meer Wmo-voorzieningen	-	7	7	-	6	6	-	7	6		
<i>Heeft gebruik gemaakt van:</i>											
- ondersteuning bij mantelzorg	3	4	4	2	4	4	2	4	4		
- ondersteuning bij vrijwilligerswerk	1	3	2	0,8	2	2	0,8	2	2		
- dagopvang/dagverzorging/dagbehandeling	-	3	3	-	2	1	-	2	1		
Behoeft Wmo-voorzieningen											
Heeft behoefte aan een Wmo-voorziening	-	4	3	-	2	4	-	3	4		
<i>Heeft behoefte aan:</i>											
- ondersteuning bij mantelzorg	1	3	1	1	2	2	1	2	2		
- ondersteuning bij vrijwilligerswerk	0,5	2	1	0,8	1	1	0,8	1	1		
- dagopvang/dagverzorging/dagbehandeling	-	2	1	-	1	1	-	1	1		
Bekendheid Wmo-voorzieningen											
Wil informatie over Wmo-voorzieningen, maar weet voor één of meer van deze voorzieningen niet waar men terecht kan	-	10	14	-	10	13	-	11	15		

	Borsele			Oosterschelderegio			Zeeland			Nederland	
	2010 n=461	2012 n=421	2016 n=378	2010 n=3148	2012 n=2882	2016 n=2691	2010 n=5938	2012 n=5326	2016 n=5158	2012 n=165219	2016 n=235272
	%	%	%	%	%	%	%	%	%		
<i>Weet niet waar men terecht kan voor onderstaande Wmo-voorziening, maar wil er wel informatie over:</i>											
- ondersteuning bij mantelzorg	6	7	9	6	6	8	6	7	10		
- ondersteuning bij vrijwilligerswerk	2	3	3	3	3	3	3	3	3		
- ondersteuning/hulp i.v.m. gezondheidsproblemen (bijv. hulp in huis, woningaanpassing of vervoersvoorziening)	-	7	10	-	7	9	-	8	10		
Welzijnsvoorzieningen											
Maakt wel eens gebruik van één of meer welzijnsvoorzieningen	35	37	32	32	34	33	32	35	34		
<i>Maakt gebruik van:</i>											
- maaltijdverstrekking / maaltijddienst	7	9	3	6	8	5	6	7	5		
- eetpunt	2	2	4	3	4	5	3	5	5		
- ouderenadviseur	2	1	1	2	2	1	2	2	1		
- hulp bij administratieve of financiële activiteiten	16	19	16	14	16	14	15	17	15		
- sport- of bewegingsactiviteiten voor ouderen vanuit activiteiten- of dienstencentrum	8	8	8	7	7	8	7	7	8		
- recreatieve / culturele activiteiten voor ouderen	14	15	12	8	9	8	10	11	10		
- hulp in en om huis van een vrijwilliger via een vrijwilligersorganisatie	0,7	2	4	2	2	2	2	3	2		
- hulp bij (het uitbreiden van) sociale contacten (bijv. bezoekdienst)	0,5	1	1	0,4	0,9	1	0,4	0,9	0,9		
- algemene gezondheidscheck	7	8	11	6	8	12	7	9	12		
Heeft behoefte aan één of meer welzijnsvoorzieningen	22	21	23	24	22	27	26	22	27		
<i>Heeft behoefte aan:</i>											
- maaltijdverstrekking / maaltijddienst	0,5	0,9	0,9	1	1	1	1	1	2		
- eetpunt	2	1	2	2	2	3	2	2	3		
- ouderenadviseur	3	3	3	4	3	5	4	4	5		
- hulp bij administratieve of financiële activiteiten	4	5	2	4	3	4	4	3	4		

	Borsele			Oosterschelderegio			Zeeland			Nederland	
	2010 n=461	2012 n=421	2016 n=378	2010 n=3148	2012 n=2882	2016 n=2691	2010 n=5938	2012 n=5326	2016 n=5158	2012 n=165219	2016 n=235272
	%	%	%	%	%	%	%	%	%		
- sport- of bewegingsactiviteiten voor ouderen vanuit activiteiten- of dienstencentrum	6	6	6	7	6	7	6	6	7		
- recreatieve / culturele activiteiten voor ouderen	3	4	5	4	4	5	4	4	4		
- hulp in en om huis van een vrijwilliger via een vrijwilligersorganisatie	6	4	7	6	4	8	6	5	7		
- hulp bij (het uitbreiden van) sociale contacten (bijv. bezoekdienst)	3	3	2	3	2	4	3	2	4		
- algemene gezondheidscheck	14	14	12	17	14	16	17	13	15		
M. Achtergrondkenmerken respondenten											
Opleidingsniveau											
Laag (geen opleiding/lager onderwijs)	35	22	11	31	25	15	29	23	14	18	12
Midden 1 (MAVO / LBO)	45	47	48	44	44	46	44	44	44	46	45
Midden 2 (HAVO / VWO / MBO)	10	19	26	12	18	20	14	18	23	18	22
Hoog (HBO / WO)	10	13	15	13	13	19	14	15	19	18	20
Financiële situatie											
Ontvangt alleen AOW	22	26	24	20	24	21	19	24	20		
Heeft (enige tot grote) moeite met rondkomen	10	13	10	8	10	10	9	11	10	14	12
Etniciteit											
Autochtoon	96	94	94	96	93	93	93	88	87		
Westers allochtoon	3	6	5	4	6	5	6	11	11		
Niet-westers allochtoon	0,2	0	0,9	0,6	0,3	2	1	1	2		
Burgerlijke staat											
Gehuwd/samenwonend	68	64	70	69	67	71	68	67	68		
Ongehuwd/nooit gehuwd geweest	5	6	1	3	3	3	3	3	4		
Gescheiden/gescheiden levend	3	6	5	5	5	6	5	6	7		
Weduwe/weduwnaar	24	24	24	23	24	20	24	24	21		
Huishoudsamenstelling											
Alleenwonend	29	35	28	30	32	28	30	33	31		

GEZONDHEIDSMONITOR 65+ JAAR 2016 - 2017

Tabel 3. Kernindicatoren achtergrondkenmerken Zeeland

	Man	Vrouw	65-69 jr	70-74 jr	75-79 jr	80-84 jr	85+ jr	Zeeland
	%	%	%	%	%	%	%	%
A. Gezondheid en ziekte								
Ervaren gezondheid								
Ervaart eigen gezondheid als "gaat wel" tot "zeer slecht"	36	40	30	34	43	49	58	38
Chronische ziekten								
Heeft één of meer langdurige ziekten of aandoeningen	44	45	40	43	46	47	58	45
Is (ernstig) beperkt in activiteiten vanwege gezondheid	45	53	39	45	53	59	75	49
- Is ernstig beperkt in activiteiten vanwege gezondheid	7	8	5	6	8	9	19	7
Heeft langdurige ziekte(n) en is (ernstig) beperkt in activiteiten	33	37	29	33	38	40	54	35
Valongeval								
Heeft in de afgelopen drie maanden ietsel opgelopen door een val	5	8	5	5	6	8	13	6
Is in of rondom huis gevallen	2	4	2	2	2	6	9	3
B. Zelfredzaamheid								
Beperkingen								
Beperkt in gehoor, gezichtsvermogen en/of mobiliteit	22	32	17	20	30	40	62	27
Heeft gehoorbeperking	10	7	6	5	8	13	23	8
Heeft gezichtsbeperking	5	10	6	6	6	12	21	8
Heeft mobiliteitsbeperking	14	26	12	14	22	33	53	21
Kan één of meer huishoudelijke activiteiten niet zelfstandig uitvoeren	23	20	8	13	25	38	64	21
Kan niet geheel zelfstandig gebruik maken van eigen of openbaar vervoer	6	11	2	4	8	17	38	9
Kan zich niet of met grote moeite verplaatsen buitenshuis	4	8	2	3	5	10	29	6
Kan niet zelfstandig contacten leggen en onderhouden	4	4	2	2	3	9	11	4
Kan vanwege de gezondheid niet de dingen doen die men zou willen doen	15	20	13	13	21	23	34	18

	Man	Vrouw	65-69 jr	70-74 jr	75-79 jr	80-84 jr	85+ jr	Zeeland
	%	%	%	%	%	%	%	%
Regie over eigen leven								
Heeft weinig regie over eigen leven	13	18	11	12	19	22	29	15
Kwetsbaarheid								
Is een kwetsbare oudere (volgens de Tilburg Frailty Indicator):	17	32	15	19	27	40	60	25
- Is lichamelijk kwetsbaar	12	20	8	11	18	26	46	16
- Is sociaal kwetsbaar	13	23	13	13	20	26	37	18
- Is psychisch kwetsbaar	17	30	19	21	25	30	34	24
Aspecten kwetsbaarheid								
<i>Heeft problemen in dagelijks leven door:</i>								
- slecht lopen	23	30	14	19	32	45	64	27
- slecht evenwicht kunnen bewaren	15	23	8	14	21	34	53	19
- slecht horen	26	19	13	17	26	34	52	22
- slecht zien	8	12	5	8	10	16	25	10
- weinig kracht in handen	11	30	14	17	23	30	42	21
- lichamelijke moeheid	22	33	18	23	32	42	52	28
Heeft klachten over geheugen	4	3	2	3	4	6	11	4
Kan niet goed omgaan met problemen	9	13	9	10	14	13	17	11
Ontvangt niet voldoende steun van andere mensen	10	11	9	11	11	13	11	10
Woont alleen	19	42	22	24	32	45	66	31
Mist mensen om zich heen	21	28	20	21	27	32	39	25
Kan niet goed omgaan met problemen	9	13	9	10	14	13	17	11
C. Welbevinden								
Gevoelens								
Is niet (zo) gelukkig	19	27	19	20	25	30	34	23
<i>Afgelopen maand:</i>								
Heeft zich de afgelopen maand (soms) somber gevoeld	28	38	28	31	34	41	42	33
Heeft zich de afgelopen maand (soms) nerveus of angstig gevoeld	18	34	22	25	30	33	34	27

	Man	Vrouw	65-69 jr	70-74 jr	75-79 jr	80-84 jr	85+ jr	Zeeland
	%	%	%	%	%	%	%	%
Ervaren psychische gezondheid								
Voelt zich psychisch ongezond	11	19	12	12	18	22	21	15
Psychiatrische aandoeningen								
Heeft een matig tot hoog risico op een angststoornis of depressie	33	46	34	36	44	49	51	40
- Heeft een hoog risico op een angststoornis of depressie	2	5	3	2	3	5	9	4
Zingeving								
Lage score op de drie vragen over zingeving	14	17	11	15	17	22	31	16
- Ik heb het gevoel dat ik een richting en een doel heb in mijn leven ((helemaal) niet mee eens)	17	18	13	17	20	21	28	18
- Mijn dagelijkse activiteiten lijken mij vaak onbelangrijk ((helemaal) mee eens)	17	21	15	17	23	25	26	19
- Ik geniet ervan om plannen te maken en uit te voeren ((helemaal) niet mee eens)	15	16	10	14	17	20	30	15
D. Leefstijl								
Roken								
Roker	12	8	15	10	8	5	6	10
Alcohol								
Drinkt alcohol	89	73	85	82	78	73	70	80
Drinkt geen alcohol meer	7	7	5	7	7	10	10	7
Is zware drinker (mannen minstens 1x per week 6 of meer glazen per dag, vrouwen minstens 1x per week 4 glazen of meer per dag)	8	4	7	7	6	2	1	6
Is overmatige drinker (mannen meer dan 21 glazen/week, vrouwen meer dan 14 glazen/week)	10	6	9	11	5	5	2	8
Voldoet niet aan nieuwe norm alcoholgebruik (max. 1 glas/dag)	62	34	56	53	43	34	23	48

	Man	Vrouw	65-69 jr	70-74 jr	75-79 jr	80-84 jr	85+ jr	Zeeland
	%	%	%	%	%	%	%	%
Bewegen								
Voldoet niet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen voor 55-plussers (minstens vijf dagen per week een half uur matig intensief lichamenlijk actief)	17	29	13	17	27	37	57	23
Voldoet niet aan de Fitnorm (drie keer per week minimaal 20 minuten zwaar intensief bewegen)	48	55	40	48	56	65	78	52
Voldoet aan geen van beide normen	16	27	12	16	24	34	54	22
Sport ten minste 1 dag per week	30	31	38	31	26	25	16	30
Gewicht								
Heeft overgewicht (inclusief obesitas) (BMI >= 25)	61	57	58	62	61	58	51	59
- Heeft ernstig overgewicht/ obesitas (BMI >= 30)	13	18	16	16	17	15	13	16
Heeft ondergewicht (BMI < 18,5)	0,5	0,9	0,5	1	1	1	2	1
Voeding								
Drinkt onvoldoende vocht	48	33	36	40	39	46	49	40
Voldoet niet aan voedingsnorm ontbijten	5	5	5	5	5	4	5	5
Gebruikt minder dan vier keer per week een warme maaltijd	3	3	3	2	4	4	7	3
E. Leefbaarheid								
Woning								
Heeft een koopwoning	72	64	76	72	64	55	50	67
Geeft onvoldoende voor eigen woning	2	3	2	1	3	4	3	2

	Man	Vrouw	65-69 jr	70-74 jr	75-79 jr	80-84 jr	85+ jr	Zeeland
	%	%	%	%	%	%	%	%
Woonomgeving								
Geeft onvoldoende voor eigen buurt	5	5	5	5	6	6	5	5
<i>Is het (een beetje) oneens met de stelling:</i>								
Ik vind dat er voldoende groen in de buurt is	6	5	6	6	5	5	3	5
Ik vind groen in de buurt belangrijk	3	2	2	2	2	4	1	2
Ik vind buurt aantrekkelijk om te bewegen	5	5	3	4	6	7	6	5
Ik vind dat er voldoende rustige plekken in de buurt zijn	5	4	3	4	5	6	5	4
Ik vind dat er voldoende plekken voor verkoeling in de buurt zijn	8	8	7	7	10	10	11	8
Ik vind dat er voldoende ontmoetingsplekken buiten in de buurt zijn	9	10	8	8	11	14	11	9
Betrokkenheid bij buurt								
Ervaart onvoldoende sociale samenhang in de buurt (lage sociale cohesie)	41	40	41	40	41	40	43	41
Heeft regelmatig (tenminste 2x per maand) contact met burens	87	86	88	89	86	84	79	86
Is actief geweest om buurt te verbeteren	14	8	14	13	10	7	3	11
Vindt dat gemeente voldoende doet om bewoners bij veranderingen in buurt te betrekken	32	26	31	27	29	28	21	29
Sociale veiligheid								
Voelt zich overdag en/of 's avonds/'s nachts onveilig	9	14	11	9	14	14	13	12
- Voelt zich wel eens onveilig overdag	4	6	4	2	7	5	7	5
- Voelt zich wel eens onveilig 's avond/'s nachts	9	15	11	10	15	14	15	12

	Man	Vrouw	65-69 jr	70-74 jr	75-79 jr	80-84 jr	85+ jr	Zeeland
	%	%	%	%	%	%	%	%
F. Ouderenmishandeling								
Is het afgelopen jaar niet goed behandeld in de thuissituatie:	4	5	5	4	5	3	3	4
- Beledigd, getreiterd, uitgescholden	3	3	4	4	3	2	2	3
- Geslagen, geschopt, geknepen	0,3	0,1	0,1	0	0	0	1	0
- Niet geholpen bij persoonlijke verzorging	0,5	0,7	0,2	0	1	1	1	1
- Financieel benadeeld	0,7	0,8	0,8	0	1	1	0	1
- In vrijheid beperkt of privacy geschonden	0,6	0,2	0,4	0	0	0	0	0
- Ongewenst seksueel benaderd	0,2	0,2	0,2	0	0	0	0	0
G. Eenzaamheid								
Is eenzaam (matig t/m zeer ernstig)	52	54	45	51	59	63	64	53
- Is (zeer) ernstig eenzaam	9	13	10	10	10	16	16	11
Is emotioneel eenzaam (zoals het ervaren van een leegte en het missen van een goed vriend(in))	29	38	28	28	38	45	50	34
Is sociaal eenzaam (zoals het missen van betekenisvolle relaties met een bredere groep mensen om zich heen, zoals collega's, burens en mensen met dezelfde interesses)	56	53	50	55	54	59	60	54
Is niet in staat om zelfstandig sociale contacten te leggen en te onderhouden	4	4	2	2	3	9	11	4
H Gebruik internet								
Gebruikt geen internet	16	30	7	14	31	49	58	23
Gebruikt af en toe internet	24	32	28	31	31	25	21	28
Gebruikt vaak internet	60	37	65	55	39	25	21	48
<i>Gebruikt internet voor:</i>								
- contacten	58	52	69	63	47	34	28	55
- zoeken informatie	76	58	85	74	58	38	32	66
- maken afspraak	19	11	19	18	12	7	6	15
- financiële zaken	62	41	66	59	45	25	20	51
- iets anders	26	20	30	26	17	14	16	23

	Man	Vrouw	65-69 jr	70-74 jr	75-79 jr	80-84 jr	85+ jr	Zeeland
	%	%	%	%	%	%	%	%
<i>Belemmering om internet (meer) te gebruiken:</i>								
- ervaart geen belemmeringen	65	46	72	62	45	29	27	55
- heeft geen internet	9	18	3	6	19	30	41	13
- weet er onvoldoende van/snapt het niet	18	24	15	21	26	31	22	21
- kan niet goed (meer) zien	1	3	0,6	1	2	4	9	2
- kan muis/toetsenbord niet goed bedienen	1	2	0,8	1	2	3	3	1
- is bezorgd over privacy/veiligheid	10	14	11	14	15	13	5	12
<i>Behoeft aan hulp om internet (meer) te gebruiken:</i>								
Heeft behoefte aan hulp om internet (meer) te gebruiken	10	13	8	12	14	19	9	12
Heeft al hulp om internet (meer) te gebruiken	30	36	30	35	35	35	32	33
Heeft geen behoefte aan hulp om internet (meer) te gebruiken	59	52	62	53	50	46	59	55
I. Maatschappelijke participatie								
Vrijwilligerswerk								
Verricht vrijwilligerswerk	34	29	39	36	31	15	10	31
Lidmaatschappen								
Is lid van een vereniging of club	53	52	55	54	53	48	45	53
- Is lid van een sportvereniging of sportclub	22	19	26	22	19	16	5	20
Bijeenkomsten								
Bezoekt geen groepsbijeenkomsten	41	39	40	37	40	42	45	40
Kerkelijke bijeenkomsten								
Bezoekt geen kerkelijke bijeenkomsten	65	59	68	65	55	56	57	62
Mantelzorg geven								
Heeft afgelopen jaar mantelzorg gegeven	22	25	29	27	22	15	8	24
- Geeft momenteel mantelzorg	16	19	22	20	16	11	6	18
Geeft momenteel intensief mantelzorg (minstens 3 maanden en minstens 8 uur per week)	6	6	7	7	7	3	3	6

	Man	Vrouw	65-69 jr	70-74 jr	75-79 jr	80-84 jr	85+ jr	Zeeland
	%	%	%	%	%	%	%	%
Belasting mantelzorg								
Voelt zich (tamelijk) zwaar belast door geven van mantelzorg	2	2	2	3	3	1	1	2
Mantelzorg is (tamelijk) zwaar belast (% van de mantelzorgers)	10	13	8	14	19	6	10	12
Geeft momenteel mantelzorg aan:								
- partner	7	5	5	7	8	5	4	6
- kind(eren) of schoondochter/schoonzoon	2	4	4	3	2	1	1	3
- (schoon)ouders	3	3	8	2	0	0	0	3
- andere familieleden	2	4	3	4	3	3	0	3
- buren, vrienden, kennissen	4	6	6	6	5	3	1	5
Intensiteit mantelzorg geven								
<i>Aantal uur mantelzorg per week (momenteel mantelzorg)</i>								
1-10 uur per week	11	13	17	15	9	8	2	12
11-20 uur per week	3	2	3	2	3	1	2	2
21 uur of meer per week	2	2	2	2	3	1	1	2
J. Woon-zorgsituatie								
Beschikbaarheid diensten, verpleging of verzorging								
<i>Beschikbaarheid diensten bij een nabijgelegen dienstencentrum of verzorgingstehuis, zoals huishoudelijke hulp of maaltijdverzorging:</i>								
- Kan hier vanuit woning gebruik van maken	35	39	26	32	44	49	63	37
- Maakt hier vanuit woning gebruik van	4	7	1	2	7	8	29	6
- Heeft behoefte om hier vanuit huis gebruik van te kunnen maken	5	4	2	4	6	8	5	5
<i>Beschikbaarheid verpleging of verzorging op afroep vanuit een nabij gelegen verzorgingstehuis of dienstencentrum</i>								
- Kan hier vanuit woning gebruik van maken	27	33	19	26	37	42	55	30
- Maakt hier vanuit woning gebruik van	3	7	0,5	2	6	9	24	5
- Heeft behoefte om hier vanuit huis gebruik van te kunnen maken	7	6	3	6	9	14	8	7

	Man	Vrouw	65-69 jr	70-74 jr	75-79 jr	80-84 jr	85+ jr	Zeeland
	%	%	%	%	%	%	%	%
Aanpassingen woning								
Moet verhuizen, indien slecht ter been	8	11	11	9	10	6	7	9
Kan in woning blijven wonen, indien slecht ter been:	92	89	89	91	90	94	93	91
- zonder aanpassingen in woning	36	34	29	34	39	43	42	35
- met aanpassingen in woning	56	56	60	57	51	51	52	56
Hulpmiddelen in woning								
Heeft 1 of meer hulpmiddelen in woning:	26	35	14	24	35	51	74	31
- traplift	5	7	2	4	8	11	18	6
- extra handgrepen/beugels	20	27	12	18	28	42	55	24
- alarmknop voor contact met zorgcentrale	6	13	1	5	8	18	50	10
- beeldbellen met mantelzorger of zorgverlener	2	3	0,7	2	2	3	11	2
- sensoren in huis die noodsituaties, zoals een val of de aanwezigheid van gas, automatisch doorgeven aan een contactpersoon/centrale	3	5	2	3	4	8	17	4
- sleutelkluis of elektronisch slot waarmee zorgverleners de woning in kunnen komen	6	11	2	5	8	15	40	9
Behoeft aan hulpmiddelen in woning								
Heeft behoefte aan hulpmiddelen in woning, maar heeft deze niet	17	16	14	17	19	21	9	16
<i>Heeft behoefte aan:</i>								
- traplift	8	6	6	7	8	10	9	7
- extra handgrepen/beugels	12	12	8	12	15	16	11	12
- alarmknop voor contact met zorgcentrale	11	11	6	9	15	20	16	11
- beeldbellen met mantelzorger of zorgverlener	6	7	3	5	9	12	10	7
- sensoren in huis die noodsituaties, zoals een val of de aanwezigheid van gas, automatisch doorgeven aan een contactpersoon/centrale	15	16	8	12	20	29	27	16
- sleutelkluis of elektronisch slot waarmee zorgverleners de woning in kunnen komen	8	7	4	6	10	14	11	8

	Man	Vrouw	65-69 jr	70-74 jr	75-79 jr	80-84 jr	85+ jr	Zeeland
	%	%	%	%	%	%	%	%
K. Zorg en hulp								
Hulp								
Ontvangt hulp vanwege de gezondheid	14	27	8	11	26	36	70	21
<i>Ontvangt hulp in verband met gezondheid van:</i>								
- een betaalde hulp (bijv. iemand van de thuiszorg)	9	20	4	6	18	28	58	15
- vrijwilliger	1	1	0,5	0	1	1	7	1
Mantelzorg ontvangen								
Afgelopen jaar mantelzorg ontvangen	10	15	6	8	12	21	41	13
- Ontvangt momenteel mantelzorg	8	11	5	6	9	16	39	10
<i>Ontvangt momenteel mantelzorg van:</i>								
- echtgeno(o)t(te) of partner	5	3	3	4	4	6	6	4
- kinderen, schoondochter/-zoon	3	7	0,9	1	4	9	30	5
- (schoon)ouders	0	0	0	0	0	0	0	0
- andere familieleden	1	1	0,4	1	1	1	5	1
- burenvrienden/kennissen	1	2	0,9	1	1	3	8	2
<i>Ontvangt momenteel mantelzorg bij:</i>								
- hulp in de huishouding	5	8	3	4	6	11	28	7
- klaarmaken van warme maaltijden	4	3	2	2	3	6	11	4
- hulp bij persoonlijke verzorging	2	1	0,5	1	2	3	7	2
- hulp bij medische verzorging	3	2	1	2	2	3	6	2
- gezelschap, troost, afleiding	4	5	1	2	4	6	21	4
- begeleiding en/of vervoer	5	8	3	3	5	10	28	6
- regeling geldzaken en/of andere administratie	4	6	2	2	4	8	25	5
- anders	0,8	1	0,8	1	1	1	3	1
Intensiteit mantelzorg ontvangen								
<i>Aantal uur mantelzorg per week</i>								
1-10 uur per week	4	8	2	3	5	10	26	6
11-20 uur per week	1	1	0,6	1	1	3	3	1
21 uur of meer per week	2	1	1	1	2	2	6	2

	Man	Vrouw	65-69 jr	70-74 jr	75-79 jr	80-84 jr	85+ jr	Zeeland
	%	%	%	%	%	%	%	%
Zorgbehoefte								
Heeft in verband met de gezondheid behoefte aan meer hulp	3	6	2	3	5	9	13	5
Heeft behoefte aan meer hulp bij huishoudelijk werk	2	5	1	3	4	6	10	4
Heeft behoefte aan meer hulp bij dagelijkse verzorging	1	2	0,2	2	1	2	5	1
Als men nu of in de toekomst vanwege de gezondheid behoefte heeft aan hulp, dan is deze beschikbaar in de omgeving	81	77	85	83	75	71	68	79
- hulp beschikbaar van huisgenoot	64	49	69	63	51	37	23	56
- hulp beschikbaar van kinderen, andere familieleden of burens, vrienden of kennissen	29	38	28	31	34	41	51	33
- geen hulp beschikbaar van iemand in de omgeving	19	23	15	17	25	29	32	21
Vraagverlegenheid								
Vindt het erg moeilijk om hulp te vragen bij problemen met gezondheid	21	30	24	24	24	30	30	25
L. Wmo- en welzijnsvoorzieningen								
Gebruik Wmo-voorzieningen								
Heeft afgelopen jaar gebruik gemaakt van één of meer Wmo-voorzieningen	5	7	4	4	6	8	15	6
<i>Heeft gebruik gemaakt van:</i>								
- ondersteuning bij mantelzorg	3	4	2	2	4	6	11	4
- ondersteuning bij vrijwilligerswerk	2	2	2	2	2	2	1	2
- dagopvang/dagverzorging/dagbehandeling	0,8	2	0,6	1	1	2	7	1
Behoeft Wmo-voorzieningen								
Heeft behoefte aan een Wmo-voorziening	4	4	2	3	3	7	6	4

	Man	Vrouw	65-69 jr	70-74 jr	75-79 jr	80-84 jr	85+ jr	Zeeland
	%	%	%	%	%	%	%	%
<i>Heeft behoefte aan:</i>								
- ondersteuning bij mantelzorg	3	2	1	2	3	4	4	2
- ondersteuning bij vrijwilligerswerk	2	1	1	2	2	2	0	1
- dagopvang/dagverzorging/dagbehandeling	1	0,7	0,5	1	1	2	2	1
Bekendheid Wmo-voorzieningen								
Wil informatie over Wmo-voorzieningen, maar weet voor één of meer van deze voorzieningen niet waar men terecht kan								
	16	14	11	14	19	23	15	15
<i>Weet niet waar men terecht kan voor onderstaande Wmo-voorziening, maar wil er wel informatie over:</i>								
- ondersteuning bij mantelzorg	11	9	7	9	13	16	11	10
- ondersteuning bij vrijwilligerswerk	4	3	3	4	4	3	3	3
- ondersteuning/hulp i.v.m. gezondheidsproblemen (bijv. hulp in huis, woningaanpassing of vervoersvoorziening)	11	10	6	10	13	18	11	10
Welzijnsvoorzieningen								
Maakt wel eens gebruik van één of meer welzijnsvoorzieningen								
	33	36	21	29	38	53	66	34
<i>Maakt gebruik van:</i>								
- maaltijdverstrekking / maaltijddienst	3	6	0,4	1	5	6	26	5
- eetpunt	4	6	2	4	5	9	14	5
- ouderenadviseur	1	1	0,4	1	2	2	3	1
- hulp bij administratieve of financiële activiteiten	14	16	8	12	17	27	33	15
- sport- of bewegingsactiviteiten voor ouderen vanuit activiteiten- of dienstencentrum	5	10	4	6	9	14	16	8
- recreatieve / culturele activiteiten voor ouderen	7	12	4	9	11	18	22	10
- hulp in en om huis van een vrijwilliger via een vrijwilligersorganisatie	2	3	0,6	1	3	3	8	2
- hulp bij (het uitbreiden van) sociale contacten (bijv. bezoekdienst)	0,8	1	0,5	0	1	2	3	1
- algemene gezondheidscheck	14	10	9	10	14	16	21	12
Heeft behoefte aan één of meer welzijnsvoorzieningen	25	28	23	26	28	36	25	27

	Man	Vrouw	65-69 jr	70-74 jr	75-79 jr	80-84 jr	85+ jr	Zeeland
	%	%	%	%	%	%	%	%
<i>Heeft behoefte aan:</i>								
- maaltijdverstrekking / maaltijddienst	2	1	0,9	1	2	3	1	2
- eetpunt	3	3	2	2	3	4	4	3
- ouderenadviseur	5	5	3	4	6	11	6	5
- hulp bij administratieve of financiële activiteiten	4	4	4	4	4	4	3	4
- sport- of bewegingsactiviteiten voor ouderen vanuit activiteiten- of dienstencentrum	5	9	6	7	8	9	3	7
- recreatieve / culturele activiteiten voor ouderen	3	5	4	4	4	6	3	4
- hulp in en om huis van een vrijwilliger via een vrijwilligersorganisatie	6	9	4	7	10	14	8	7
- hulp bij (het uitbreiden van) sociale contacten (bijv. bezoekdienst)	3	5	2	2	5	6	11	4
- algemene gezondheidscheck	16	15	14	16	15	18	12	15
M. Opleiding, werk en inkomen								
Opleidingsniveau								
Laag (geen opleiding/lager onderwijs)	11	17	6	11	17	27	30	14
Midden 1 (MAVO / LBO)	33	54	44	47	47	43	33	44
Midden 2 (HAVO / VWO / MBO)	29	17	26	25	21	16	21	23
Hoog (HBO / WO)	27	12	24	18	16	14	15	19
Gestandaardiseerd huishoudinkomen*								
Max. 16.100 euro	6	10	7	6	8	12	14	8
Max. 21.300 euro	26	31	20	27	35	41	37	29
Max. 27.200 euro	27	25	25	29	26	26	19	26
Max. 35.100 euro	23	20	26	23	20	13	17	21
Meer dan 35.100 euro	18	13	21	15	11	9	13	15
<i>*Besteedbaar inkomen gecorrigeerd voor verschillen in grootte en samenstelling van het huishouden</i>								
Financiële situatie								
Ontvangt alleen AOW	15	25	15	19	25	28	24	20
Heeft (enige tot grote) moeite met rondkomen	11	9	10	10	12	8	6	10
Heeft in afgelopen 12 maanden vanwege kosten afgezien van bezoek (tand)arts	8	7	8	6	7	8	6	7

	Man	Vrouw	65-69 jr	70-74 jr	75-79 jr	80-84 jr	85+ jr	Zeeland
	%	%	%	%	%	%	%	%
Schulden								
Heeft één of meerdere betalingsachterstanden	5	4	4	4	5	5	3	4
<i>Heeft een betalingsachterstand voor:</i>								
- ziektekostenverzekering	3	2	3	2	3	3	2	3
- terugbetalingen aan de Belastingdienst	2	2	2	2	1	3	2	2
- hypotheek of huur	1	0,6	1	1	1	0	0	1
- electriciteit, water of gas	0,8	0,4	0,7	1	1	0	0	1
- leningen of op afbetaling kopen	0,6	0,5	0,4	1	1	0	0	1
- telefoonrekeningen	0,4	0,1	0	0	0	0	0	0
N. Achtergrondkenmerken respondenten								
Geslacht								
Man	0	0	49	49	46	42	39	47
Vrouw	0	0	51	51	54	58	61	53
Leeftijd								
65 t/m 74 jaar	61	56	0	0	0	0	0	58
75 jaar en ouder	39	44	0	0	0	0	0	42
Etniciteit								
Autochtoon	87	88	84	87	90	89	92	87
Westers allochtoon	11	11	14	10	8	11	8	11
Niet-westers allochtoon	2	2	3	2	2	0	0	2
Burgerlijke staat								
Gehuwd/samenwonend	81	57	77	75	68	54	33	68
Ongehuwd/nooit gehuwd geweest	4	4	3	3	4	6	5	4
Gescheiden/gescheiden levend	6	7	11	7	5	3	2	7
Weduwe/weduwnaar	10	32	9	16	23	38	59	21
Huishoudsamenstelling								
Alleenwonend	19	42	22	24	32	45	66	31

GEZONDHEIDSMONITOR 65+ JAAR 2016 - 2017

Tabel 3. Kernindicatoren achtergrondkenmerken Z

	Autochtoon	Westers allochtoon	Niet-westers allochtoon	Alleenwonend	Niet alleenwonend	Zeeland
	%	%	%	%	%	%
A. Gezondheid en ziekte						
Ervaren gezondheid						
Ervaart eigen gezondheid als "gaat wel" tot "zeer slecht"	38	39	62	46	35	38
Chronische ziekten						
Heeft één of meer langdurige ziekten of aandoeningen	44	46	43	48	43	45
Is (ernstig) beperkt in activiteiten vanwege gezondheid	49	49	65	58	45	49
- Is ernstig beperkt in activiteiten vanwege gezondheid	8	6	7	9	6	7
Heeft langdurige ziekte(n) en is (ernstig) beperkt in activiteiten	35	36	40	40	33	35
Valongeval						
Heeft in de afgelopen drie maanden letsel opgelopen door een val	6	8	4	9	5	6
Is in of rondom huis gevallen	3	4	4	5	2	3
B. Zelfredzaamheid						
Beperkingen						
Beperkt in gehoor, gezichtsvermogen en/of mobiliteit	27	27	41	38	22	27
Heeft gehoorbeperking	8	7	13	10	7	8
Heeft gezichtsbeperking	8	10	8	12	6	8
Heeft mobiliteitsbeperking	20	21	35	32	15	21
Kan één of meer huishoudelijke activiteiten niet zelfstandig uitvoeren	22	15	17	27	18	21
Kan niet geheel zelfstandig gebruik maken van eigen of openbaar vervoer	9	8	10	14	6	9
Kan zich niet of met grote moeite verplaatsen buitenshuis	6	6	10	11	4	6
Kan niet zelfstandig contacten leggen en onderhouden	3	7	7	7	3	4
Kan vanwege de gezondheid niet de dingen doen die men zou willen doen	18	17	21	24	15	18

	Autochtoon	Westers allochtoon	Niet-westers allochtoon	Alleenwonend	Niet alleenwonend	Zeeland
	%	%	%	%	%	%
Regie over eigen leven						
Heeft weinig regie over eigen leven	15	14	23	22	13	15
Kwetsbaarheid						
Is een kwetsbare oudere (volgens de Tilburg Frailty Indicator):	24	27	40	45	16	25
- Is lichamelijk kwetsbaar	16	15	34	25	12	16
- Is sociaal kwetsbaar	17	19	39	52	3	18
- Is psychisch kwetsbaar	23	23	38	31	20	24
Aspecten kwetsbaarheid						
<i>Heeft problemen in dagelijks leven door:</i>						
- slecht lopen	27	26	39	38	22	27
- slecht evenwicht kunnen bewaren	19	19	30	29	15	19
- slecht horen	22	22	19	27	20	22
- slecht zien	10	8	17	16	7	10
- weinig kracht in handen	21	20	43	31	16	21
- lichamelijke moeheid	27	29	39	36	24	28
Heeft klachten over geheugen	3	5	9	4	3	4
Kan niet goed omgaan met problemen	11	10	30	14	10	11
Ontvangt niet voldoende steun van andere mensen	10	13	34	16	8	10
Woont alleen	30	34	44	100	0	31
Mist mensen om zich heen	24	26	33	45	16	25
Kan niet goed omgaan met problemen	11	10	30	14	10	11
C. Welbevinden						
Gevoelens						
Is niet (zo) gelukkig	23	25	14	39	16	23
<i>Afgelopen maand:</i>						
Heeft zich de afgelopen maand (soms) somber gevoeld	33	34	45	43	28	33
Heeft zich de afgelopen maand (soms) nerveus of angstig gevoeld	26	27	39	35	23	27

	Autochtoon	Westers allochtoon	Niet-westers allochtoon	Alleenwonend	Niet alleenwonend	Zeeland
	%	%	%	%	%	%
Ervaren psychische gezondheid						
Voelt zich psychisch ongezond	15	14	27	23	12	15
Psychiatrische aandoeningen						
Heeft een matig tot hoog risico op een angststoornis of depressie	39	41	59	50	35	40
- Heeft een hoog risico op een angststoornis of depressie	3	3	21	6	3	4
Zingeving						
Lage score op de drie vragen over zingeving	16	18	9	24	13	16
- Ik heb het gevoel dat ik een richting en een doel heb in mijn leven ((helemaal) niet mee eens)	18	21	3	22	16	18
- Mijn dagelijkse activiteiten lijken mij vaak onbelangrijk ((helemaal) mee eens)	19	20	18	25	16	19
- Ik geniet ervan om plannen te maken en uit te voeren ((helemaal) niet mee eens)	15	19	3	20	13	15
D. Leefstijl						
Roken						
Roker	10	12	5	13	9	10
Alcohol						
Drinkt alcohol	80	83	53	73	84	80
Drinkt geen alcohol meer	7	7	2	9	6	7
Is zware drinker (mannen minstens 1x per week 6 of meer glazen per dag, vrouwen minstens 1x per week 4 glazen of meer per dag)	5	9	2	6	6	6
Is overmatige drinker (mannen meer dan 21 glazen/week, vrouwen meer dan 14 glazen/week)	8	10	9	6	8	8
Voldoet niet aan nieuwe norm alcoholgebruik (max. 1 glas/dag)	47	52	35	39	52	48

	Autochtoon	Westers allochtoon	Niet-westers allochtoon	Alleenwonend	Niet alleenwonend	Zeeland
	%	%	%	%	%	%
Bewegen						
Voldoet niet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen voor 55-plussers (minstens vijf dagen per week een half uur matig intensief lichamenlijk actief)	23	26	8	31	20	23
Voldoet niet aan de Fitnorm (drie keer per week minimaal 20 minuten zwaar intensief bewegen)	51	54	65	61	47	52
Voldoet aan geen van beide normen	21	25	8	30	18	22
Sport ten minste 1 dag per week	30	35	36	28	31	30
Gewicht						
Heeft overgewicht (inclusief obesitas) (BMI >= 25)	59	58	68	56	60	59
- Heeft ernstig overgewicht/ obesitas (BMI >= 30)	16	19	14	18	15	16
Heeft ondergewicht (BMI < 18,5)	1	1	0	1	1	1
Voeding						
Drinkt onvoldoende vocht	39	45	60	42	39	40
Voldoet niet aan voedingsnorm ontbijten	5	6	0	6	4	5
Gebruikt minder dan vier keer per week een warme maaltijd	3	5	0	6	2	3
E. Leefbaarheid						
Woning						
Heeft een koopwoning	69	62	39	50	76	67
Geeft onvoldoende voor eigen woning	2	4	0	3	2	2

	Autochtoon	Westers allochtoon	Niet-westers allochtoon	Alleenwonend	Niet alleenwonend	Zeeland
	%	%	%	%	%	%
Woonomgeving						
Geeft onvoldoende voor eigen buurt	5	6	9	6	5	5
<i>Is het (een beetje) oneens met de stelling:</i>						
Ik vind dat er voldoende groen in de buurt is	5	6	7	6	5	5
Ik vind groen in de buurt belangrijk	2	3	0	2	2	2
Ik vind buurt aantrekkelijk om te bewegen	5	4	4	6	5	5
Ik vind dat er voldoende rustige plekken in de buurt zijn	4	4	0	5	4	4
Ik vind dat er voldoende plekken voor verkoeling in de buurt zijn	8	9	7	11	7	8
Ik vind dat er voldoende ontmoetingsplekken buiten in de buurt zijn	9	13	4	13	8	9
Betrokkenheid bij buurt						
Ervaart onvoldoende sociale samenhang in de buurt (lage sociale cohesie)	40	46	56	45	39	41
Heeft regelmatig (tenminste 2x per maand) contact met burens	87	83	71	82	89	86
Is actief geweest om buurt te verbeteren	11	11	20	9	12	11
Vindt dat gemeente voldoende doet om bewoners bij veranderingen in buurt te betrekken	29	24	28	25	30	29
Sociale veiligheid						
Voelt zich overdag en/of 's avonds/'s nachts onveilig	11	15	18	15	10	12
- Voelt zich wel eens onveilig overdag	4	8	15	6	4	5
- Voelt zich wel eens onveilig 's avond/'s nachts	12	15	18	16	10	12

	Autochtoon	Westers allochtoon	Niet-westers allochtoon	Alleenwonend	Niet alleenwonend	Zeeland
	%	%	%	%	%	%
F. Ouderenmishandeling						
Is het afgelopen jaar niet goed behandeld in de thuissituatie:	4	6	6	5	4	4
- Beledigd, getreiterd, uitgescholden	3	5	6	4	3	3
- Geslagen, geschopt, geknepen	0	0	5	0	0	0
- Niet geholpen bij persoonlijke verzorging	1	0	5	1	1	1
- Financieel benadeeld	1	1	0	1	0	1
- In vrijheid beperkt of privacy geschonden	0	1	5	1	0	0
- Ongewenst seksueel benaderd	0	0	0	1	0	0
G. Eenzaamheid						
Is eenzaam (matig t/m zeer ernstig)	53	52	72	71	45	53
- Is (zeer) ernstig eenzaam	11	13	8	23	6	11
Is emotioneel eenzaam (zoals het ervaren van een leegte en het missen van een goed vriend(in))	34	34	51	58	23	34
Is sociaal eenzaam (zoals het missen van betekenisvolle relaties met een bredere groep mensen om zich heen, zoals collega's, burens en mensen met dezelfde interesses)	54	54	83	63	51	54
Is niet in staat om zelfstandig sociale contacten te leggen en te onderhouden	3	7	7	7	3	4
H Gebruik internet						
Gebruikt geen internet	24	18	31	35	18	23
Gebruikt af en toe internet	29	29	19	29	28	28
Gebruikt vaak internet	47	54	50	36	54	48
<i>Gebruikt internet voor:</i>						
- contacten	54	62	51	47	59	55
- zoeken informatie	66	70	46	52	73	66
- maken afspraak	15	18	11	10	17	15
- financiële zaken	51	57	37	42	56	51
- iets anders	23	25	21	20	24	23

	Autochtoon	Westers allochtoon	Niet-westers allochtoon	Alleenwonend	Niet alleenwonend	Zeeland
	%	%	%	%	%	%
<i>Belemmering om internet (meer) te gebruiken:</i>						
- ervaart geen belemmeringen	55	62	36	41	62	55
- heeft geen internet	14	11	13	26	8	13
- weet er onvoldoende van/snapt het niet	21	17	31	22	21	21
- kan niet goed (meer) zien	2	2	2	4	1	2
- kan muis/toetsenbord niet goed bedienen	1	1	4	2	1	1
- is bezorgd over privacy/veiligheid	13	10	21	13	12	12
<i>Behoeft aan hulp om internet (meer) te gebruiken:</i>						
Heeft behoefte aan hulp om internet (meer) te gebruiken	12	11	16	17	10	12
Heeft al hulp om internet (meer) te gebruiken	33	35	38	31	34	33
Heeft geen behoefte aan hulp om internet (meer) te gebruiken	56	54	45	52	57	55
I. Maatschappelijke participatie						
Vrijwilligerswerk						
Verricht vrijwilligerswerk	32	25	20	28	33	31
Lidmaatschappen						
Is lid van een vereniging of club	53	51	35	51	54	53
- Is lid van een sportvereniging of sportclub	20	22	16	16	23	20
Bijeenkomsten						
Bezoekt geen groepsbijeenkomsten	39	44	53	39	40	40
Kerkelijke bijeenkomsten						
Bezoekt geen kerkelijke bijeenkomsten	61	67	69	63	62	62
Mantelzorg geven						
Heeft afgelopen jaar mantelzorg gegeven	24	18	21	17	27	24
- Geeft momenteel mantelzorg	18	14	21	12	20	18
Geeft momenteel intensief mantelzorg (minstens 3 maanden en minstens 8 uur per week)	6	6	2	4	7	6

	Autochtoon	Westers allochtoon	Niet-westers allochtoon	Alleenwonend	Niet alleenwonend	Zeeland
	%	%	%	%	%	%
Belasting mantelzorg						
Voelt zich (tamelijk) zwaar belast door geven van mantelzorg	2	2	3	1	2	2
Mantelzorg is (tamelijk) zwaar belast (% van de mantelzorgers)	11	14	15	8	12	12
Geeft momenteel mantelzorg aan:						
- partner	6	4	11	1	8	6
- kind(eren) of schoondochter/schoonzoon	3	3	3	3	3	3
- (schoon)ouders	3	4	8	2	4	3
- andere familieleden	3	1	3	2	3	3
- buren, vrienden, kennissen	5	4	10	6	5	5
Intensiteit mantelzorg geven						
<i>Aantal uur mantelzorg per week (momenteel mantelzorg)</i>						
1-10 uur per week	12	10	13	9	14	12
11-20 uur per week	2	1	7	2	3	2
21 uur of meer per week	2	3	2	1	3	2
J. Woon-zorgsituatie						
Beschikbaarheid diensten, verpleging of verzorging						
<i>Beschikbaarheid diensten bij een nabijgelegen dienstencentrum of verzorgingstehuis, zoals huishoudelijke hulp of maaltijdverzorging:</i>						
- Kan hier vanuit woning gebruik van maken	38	33	10	44	34	37
- Maakt hier vanuit woning gebruik van	6	6	3	12	3	6
- Heeft behoefte om hier vanuit huis gebruik van te kunnen maken	4	5	4	7	3	5
<i>Beschikbaarheid verpleging of verzorging op afroep vanuit een nabij gelegen verzorgingstehuis of dienstencentrum</i>						
- Kan hier vanuit woning gebruik van maken	31	30	15	36	27	30
- Maakt hier vanuit woning gebruik van	5	3	2	9	3	5
- Heeft behoefte om hier vanuit huis gebruik van te kunnen maken	6	8	6	9	5	7

	Autochtoon	Westers allochtoon	Niet-westers allochtoon	Alleenwonend	Niet alleenwonend	Zeeland
	%	%	%	%	%	%
Aanpassingen woning						
Moet verhuizen, indien slecht ter been	9	10	5	12	8	9
Kan in woning blijven wonen, indien slecht ter been:	91	90	95	88	92	91
- zonder aanpassingen in woning	35	36	25	36	35	35
- met aanpassingen in woning	56	54	70	52	57	56
Hulpmiddelen in woning						
Heeft 1 of meer hulpmiddelen in woning:	31	28	38	45	24	31
- traplift	6	4	9	9	5	6
- extra handgrepen/beugels	24	22	17	33	20	24
- alarmknop voor contact met zorgcentrale	10	8	15	22	4	10
- beeldbellen met mantelzorger of zorgverlener	3	2	2	4	2	2
- sensoren in huis die noodsituaties, zoals een val of de aanwezigheid van gas, automatisch doorgeven aan een contactpersoon/centrale	4	5	6	7	3	4
- sleutelkluis of elektronisch slot waarmee zorgverleners de woning in kunnen komen	9	5	15	17	5	9
Behoeftte aan hulpmiddelen in woning						
Heeft behoefte aan hulpmiddelen in woning, maar heeft deze niet	16	19	20	19	15	16
<i>Heeft behoefte aan:</i>						
- traplift	7	9	12	7	8	7
- extra handgrepen/beugels	11	14	24	14	11	12
- alarmknop voor contact met zorgcentrale	11	14	16	19	8	11
- beeldbellen met mantelzorger of zorgverlener	6	8	22	12	4	7
- sensoren in huis die noodsituaties, zoals een val of de aanwezigheid van gas, automatisch doorgeven aan een contactpersoon/centrale	15	18	42	27	11	16
- sleutelkluis of elektronisch slot waarmee zorgverleners de woning in kunnen komen	7	9	21	13	5	8

	Autochtoon	Westers allochtoon	Niet-westers allochtoon	Alleenwoner	Niet alleenwonend	Zeeland
	%	%	%	%	%	%
K. Zorg en hulp						
Hulp						
Ontvangt hulp vanwege de gezondheid	21	18	25	38	13	21
<i>Ontvangt hulp in verband met gezondheid van:</i>						
- een betaalde hulp (bijv. iemand van de thuiszorg)	15	13	23	31	8	15
- vrijwilliger	1	2	0	2	1	1
Mantelzorg ontvangen						
Afgelopen jaar mantelzorg ontvangen	13	11	16	19	10	13
- Ontvangt momenteel mantelzorg	10	10	6	15	8	10
<i>Ontvangt momenteel mantelzorg van:</i>						
- echtgeno(o)t(te) of partner	4	3	3	0	6	4
- kinderen, schoondochter/-zoon	5	3	6	11	2	5
- (schoon)ouders	0	0	0	0	0	0
- andere familieleden	1	1	0	3	1	1
- burenvrienden/kennissen	2	3	0	5	1	2
<i>Ontvangt momenteel mantelzorg bij:</i>						
- hulp in de huishouding	7	5	6	10	6	7
- klaarmaken van warme maaltijden	4	3	6	3	4	4
- hulp bij persoonlijke verzorging	2	1	0	1	2	2
- hulp bij medische verzorging	2	2	6	1	3	2
- gezelschap, troost, afleiding	4	5	3	7	3	4
- begeleiding en/of vervoer	6	7	6	10	5	6
- regeling geldzaken en/of andere administratie	5	5	6	8	4	5
- anders	1	2	0	2	1	1
Intensiteit mantelzorg ontvangen						
<i>Aantal uur mantelzorg per week</i>						
1-10 uur per week	6	7	0	12	3	6
11-20 uur per week	1	0	6	1	1	1
21 uur of meer per week	2	3	0	1	2	2

	Autochtoon	Westers allochtoon	Niet-westers allochtoon	Alleenwoner	Niet alleenwonend	Zeeland
	%	%	%	%	%	%
Zorgbehoefte						
Heeft in verband met de gezondheid behoefte aan meer hulp	5	4	13	9	3	5
Heeft behoefte aan meer hulp bij huishoudelijk werk	4	3	13	7	2	4
Heeft behoefte aan meer hulp bij dagelijkse verzorging	1	0	10	3	1	1
Als men nu of in de toekomst vanwege de gezondheid behoefte heeft aan hulp, dan is deze beschikbaar in de omgeving	80	74	92	56	90	79
- hulp beschikbaar van huisgenoot	56	54	40	2	80	56
- hulp beschikbaar van kinderen, andere familieleden of burens, vrienden of kennissen	33	29	61	55	24	33
- geen hulp beschikbaar van iemand in de omgeving	20	26	8	44	11	21
Vraagverlegenheid						
Vindt het erg moeilijk om hulp te vragen bij problemen met gezondheid	25	28	20	33	22	25
L. Wmo- en welzijnsvoorzieningen						
Gebruik Wmo-voorzieningen						
Heeft afgelopen jaar gebruik gemaakt van één of meer Wmo-voorzieningen	6	7	2	9	5	6
<i>Heeft gebruik gemaakt van:</i>						
- ondersteuning bij mantelzorg	4	5	2	6	3	4
- ondersteuning bij vrijwilligerswerk	2	1	0	3	2	2
- dagopvang/dagverzorging/dagbehandeling	1	1	0	2	1	1
Behoeft Wmo-voorzieningen						
Heeft behoefte aan een Wmo-voorziening	4	4	2	5	3	4

	Autochtoon	Westers allochtoon	Niet-westers allochtoon	Alleenwonend	Niet alleenwonend	Zeeland
	%	%	%	%	%	%
<i>Heeft behoefte aan:</i>						
- ondersteuning bij mantelzorg	2	3	0	3	2	2
- ondersteuning bij vrijwilligerswerk	2	1	0	3	1	1
- dagopvang/dagverzorging/dagbehandeling	1	2	2	2	1	1
Bekendheid Wmo-voorzieningen						
Wil informatie over Wmo-voorzieningen, maar weet voor één of meer van deze voorzieningen niet waar men terecht kan	15	18	11	20	13	15
<i>Weet niet waar men terecht kan voor onderstaande Wmo-voorziening, maar wil er wel informatie over:</i>						
- ondersteuning bij mantelzorg	10	14	3	12	9	10
- ondersteuning bij vrijwilligerswerk	3	4	3	5	3	3
- ondersteuning/hulp i.v.m. gezondheidsproblemen (bijv. hulp in huis, woningaanpassing of vervoersvoorziening)	10	13	12	14	9	10
Welzijnsvoorzieningen						
Maakt wel eens gebruik van één of meer welzijnsvoorzieningen	35	31	39	45	29	34
<i>Maakt gebruik van:</i>						
- maaltijdverstrekking / maaltijddienst	5	3	0	10	2	5
- eetpunt	5	4	5	9	3	5
- ouderenadviseur	1	1	0	2	1	1
- hulp bij administratieve of financiële activiteiten	16	13	16	22	12	15
- sport- of bewegingsactiviteiten voor ouderen vanuit activiteiten- of dienstencentrum	8	7	2	11	6	8
- recreatieve / culturele activiteiten voor ouderen	10	9	6	15	7	10
- hulp in en om huis van een vrijwilliger via een vrijwilligersorganisatie	2	2	2	4	2	2
- hulp bij (het uitbreiden van) sociale contacten (bijv. bezoekdienst)	1	0	4	2	1	1
- algemene gezondheidscheck	12	12	22	13	12	12
Heeft behoefte aan één of meer welzijnsvoorzieningen	26	28	42	38	22	27

	Autochtoon	Westers allochtoon	Niet-westers allochtoon	Alleenwoner	Niet alleenwonend	Zeeland
	%	%	%	%	%	%
<i>Heeft behoefte aan:</i>						
- maaltijdverstrekking / maaltijddienst	1	3	0	3	1	2
- eetpunt	2	5	0	6	1	3
- ouderenadviseur	5	6	12	9	4	5
- hulp bij administratieve of financiële activiteiten	4	5	7	6	3	4
- sport- of bewegingsactiviteiten voor ouderen vanuit activiteiten- of dienstencentrum	6	8	24	11	5	7
- recreatieve / culturele activiteiten voor ouderen	4	4	5	6	3	4
- hulp in en om huis van een vrijwilliger via een vrijwilligersorganisatie	7	9	18	15	4	7
- hulp bij (het uitbreiden van) sociale contacten (bijv. bezoekdienst)	4	4	9	8	2	4
- algemene gezondheidscheck	15	14	26	18	14	15
M. Opleiding, werk en inkomen						
Opleidingsniveau						
Laag (geen opleiding/lager onderwijs)	13	14	46	20	12	14
Midden 1 (MAVO / LBO)	46	37	17	45	44	44
Midden 2 (HAVO / VWO / MBO)	22	28	18	21	24	23
Hoog (HBO / WO)	18	22	18	14	21	19
Gestandaardiseerd huishoudinkomen*						
Max. 16.100 euro	8	13	16	15	6	8
Max. 21.300 euro	30	25	23	36	26	29
Max. 27.200 euro	26	27	25	22	28	26
Max. 35.100 euro	22	16	19	16	24	21
Meer dan 35.100 euro	15	19	17	10	18	15
<i>*Besteedbaar inkomen gecorrigeerd voor verschillen in grootte en samenstelling van het huishouden</i>						
Financiële situatie						
Ontvangt alleen AOW	20	21	30	27	17	20
Heeft (enige tot grote) moeite met rondkomen	9	13	31	13	9	10
Heeft in afgelopen 12 maanden vanwege kosten afgezien van bezoek (tand)arts	6	10	21	9	6	7

	Autochtoon	Westers allochtoon	Niet-westers allochtoon	Alleenwonend	Niet alleenwonend	Zeeland
	%	%	%	%	%	%
Schulden						
Heeft één of meerdere betalingsachterstanden	4	6	16	6	4	4
<i>Heeft een betalingsachterstand voor:</i>						
- ziektekostenverzekering	2	5	16	3	3	3
- terugbetalingen aan de Belastingdienst	1	4	7	3	1	2
- hypotheek of huur	1	0	7	1	1	1
- electriciteit, water of gas	1	1	0	1	1	1
- leningen of op afbetaling kopen	0	0	7	1	0	1
- telefoonrekeningen	0	0	0	0	0	0
N. Achtergrondkenmerken respondenten						
Geslacht						
Man	47	47	53	28	55	47
Vrouw	53	53	47	72	45	53
Leeftijd						
65 t/m 74 jaar	57	66	79	43	66	58
75 jaar en ouder	43	34	21	57	34	42
Etniciteit						
Autochtoon	0	0	0	86	88	87
Westers allochtoon	0	0	0	12	10	11
Niet-westers allochtoon	0	0	0	3	2	2
Burgerlijke staat						
Gehuwd/samenwonend	69	66	57	2	98	68
Ongehuwd/nooit gehuwd geweest	4	4	0	11	1	4
Gescheiden/gescheiden levend	6	10	20	22	0	7
Weduwe/weduwnaar	22	20	23	66	1	21
Huishoudsamenstelling						
Alleenwonend	30	34	44	0	0	31

GEZONDHEIDSMONITOR 65+ JAAR 2016 - 2017

Tabel 3. Kernindicatoren achtergrondkenmerken Zi

	Opleiding Laag (ten hoogste lagere school)	Opleiding Midden1/ midden2/ hoog	Alleen AOW	Niet alleen AOW	Zeeland
	%	%	%	%	%
A. Gezondheid en ziekte					
Ervaren gezondheid					
Ervaart eigen gezondheid als "gaat wel" tot "zeer slecht"	53	35	49	34	38
Chronische ziekten					
Heeft één of meer langdurige ziekten of aandoeningen	48	44	46	43	45
Is (ernstig) beperkt in activiteiten vanwege gezondheid	61	46	57	46	49
- Is ernstig beperkt in activiteiten vanwege gezondheid	11	7	11	6	7
Heeft langdurige ziekte(n) en is (ernstig) beperkt in activiteiten	42	34	39	33	35
Valongeval					
Heeft in de afgelopen drie maanden ietsel opgelopen door een val	7	6	8	6	6
Is in of rondom huis gevallen	5	3	5	3	3
B. Zelfredzaamheid					
Beperkingen					
Beperkt in gehoor, gezichtsvermogen en/of mobiliteit	44	23	38	23	27
Heeft gehoorbeperking	14	7	8	8	8
Heeft gezichtsbeperking	15	6	13	6	8
Heeft mobiliteitsbeperking	38	17	33	17	21
Kan één of meer huishoudelijke activiteiten niet zelfstandig uitvoeren	36	18	29	18	21
Kan niet geheel zelfstandig gebruik maken van eigen of openbaar vervoer	22	6	14	7	9
Kan zich niet of met grote moeite verplaatsen buitenshuis	15	4	10	4	6
Kan niet zelfstandig contacten leggen en onderhouden	8	3	8	3	4
Kan vanwege de gezondheid niet de dingen doen die men zou willen doen	26	15	23	15	18

	Opleiding Laag (ten hoogste lagere school)	Opleiding Midden1/ midden2/ hoog	Alleen AOW	Niet alleen AOW	Zeeland
	%	%	%	%	%
Regie over eigen leven					
Heeft weinig regie over eigen leven	28	13	24	13	15
Kwetsbaarheid					
Is een kwetsbare oudere (volgens de Tilburg Frailty Indicator):	43	22	35	22	25
- Is lichamelijk kwetsbaar	30	14	24	14	16
- Is sociaal kwetsbaar	29	16	28	15	18
- Is psychisch kwetsbaar	35	22	29	22	24
Aspecten kwetsbaarheid					
<i>Heeft problemen in dagelijks leven door:</i>					
- slecht lopen	42	24	38	24	27
- slecht evenwicht kunnen bewaren	33	16	28	16	19
- slecht horen	34	20	26	22	22
- slecht zien	19	8	14	9	10
- weinig kracht in handen	33	19	27	19	21
- lichamelijke moeheid	41	25	36	25	28
Heeft klachten over geheugen	5	3	5	3	4
Kan niet goed omgaan met problemen	21	10	15	10	11
Ontvangt niet voldoende steun van andere mensen	13	10	14	9	10
Woont alleen	44	29	42	28	31
Mist mensen om zich heen	32	23	32	23	25
Kan niet goed omgaan met problemen	21	10	15	10	11
C. Welbevinden					
Gevoelens					
Is niet (zo) gelukkig	27	22	31	21	23
<i>Afgelopen maand:</i>					
Heeft zich de afgelopen maand (soms) somber gevoeld	42	31	38	31	33
Heeft zich de afgelopen maand (soms) nerveus of angstig gevoeld	37	25	33	25	27

	Opleiding Laag (ten hoogste lagere school)	Opleiding Midden1/ midden2/ hoog	Alleen AOW	Niet alleen AOW	Zeeland
	%	%	%	%	%
Ervaren psychische gezondheid					
Voelt zich psychisch ongezond	25	13	21	13	15
Psychiatrische aandoeningen					
Heeft een matig tot hoog risico op een angststoornis of depressie	53	37	49	37	40
- Heeft een hoog risico op een angststoornis of depressie	9	2	5	3	4
Zingeving					
Lage score op de drie vragen over zingeving	23	14	24	14	16
- Ik heb het gevoel dat ik een richting en een doel heb in mijn leven ((helemaal) niet mee eens)	26	16	27	15	18
- Mijn dagelijkse activiteiten lijken mij vaak onbelangrijk ((helemaal) mee eens)	22	18	26	17	19
- Ik geniet ervan om plannen te maken en uit te voeren ((helemaal) niet mee eens)	23	14	22	13	15
D. Leefstijl					
Roken					
Roker	8	10	13	9	10
Alcohol					
Drinkt alcohol	68	82	68	84	80
Drinkt geen alcohol meer	7	7	9	6	7
Is zware drinker (mannen minstens 1x per week 6 of meer glazen per dag, vrouwen minstens 1x per week 4 glazen of meer per dag)	7	6	6	6	6
Is overmatige drinker (mannen meer dan 21 glazen/week, vrouwen meer dan 14 glazen/week)	5	8	5	8	8
Voldoet niet aan nieuwe norm alcoholgebruik (max. 1 glas/dag)	33	51	37	51	48

	Opleiding Laag (ten hoogste lagere school)	Opleiding Midden1/ midden2/ hoog	Alleen AOW	Niet alleen AOW	Zeeland
	%	%	%	%	%
Bewegen					
Voldoet niet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen voor 55-plussers (minstens vijf dagen per week een half uur matig intensief lichamenlijk actief)	41	19	32	19	23
Voldoet niet aan de Fitnorm (drie keer per week minimaal 20 minuten zwaar intensief bewegen)	64	49	58	49	52
Voldoet aan geen van beide normen	38	17	30	18	22
Sport ten minste 1 dag per week	13	34	22	33	30
Gewicht					
Heeft overgewicht (inclusief obesitas) (BMI >= 25)	70	57	64	57	59
- Heeft ernstig overgewicht/ obesitas (BMI >= 30)	24	14	20	14	16
Heeft ondergewicht (BMI < 18,5)	0	1	1	1	1
Voeding					
Drinkt onvoldoende vocht	46	39	46	38	40
Voldoet niet aan voedingsnorm ontbijten	7	4	10	4	5
Gebruikt minder dan vier keer per week een warme maaltijd	6	3	6	2	3
E. Leefbaarheid					
Woning					
Heeft een koopwoning	48	71	56	71	67
Geeft onvoldoende voor eigen woning	4	2	4	2	2

	Opleiding Laag (ten hoogste lagere school)	Opleiding Midden1/ midden2/ hoog	Alleen AOW	Niet alleen AOW	Zeeland
	%	%	%	%	%
Woonomgeving					
Geeft onvoldoende voor eigen buurt	8	5	6	5	5
<i>Is het (een beetje) oneens met de stelling:</i>					
Ik vind dat er voldoende groen in de buurt is	7	5	6	5	5
Ik vind groen in de buurt belangrijk	4	2	4	2	2
Ik vind buurt aantrekkelijk om te bewegen	8	4	6	4	5
Ik vind dat er voldoende rustige plekken in de buurt zijn	7	4	5	4	4
Ik vind dat er voldoende plekken voor verkoeling in de buurt zijn	13	8	10	8	8
Ik vind dat er voldoende ontmoetingsplekken buiten in de buurt zijn	13	9	11	9	9
Betrokkenheid bij buurt					
Ervaart onvoldoende sociale samenhang in de buurt (lage sociale cohesie)	46	40	46	39	41
Heeft regelmatig (tenminste 2x per maand) contact met burens	83	88	84	87	86
Is actief geweest om buurt te verbeteren	8	12	9	12	11
Vindt dat gemeente voldoende doet om bewoners bij veranderingen in buurt te betrekken	22	29	24	29	29
Sociale veiligheid					
Voelt zich overdag en/of 's avonds/'s nachts onveilig	18	10	14	10	12
- Voelt zich wel eens onveilig overdag	10	4	6	4	5
- Voelt zich wel eens onveilig 's avond/'s nachts	19	11	15	11	12

	Opleiding Laag (ten hoogste lagere school)	Opleiding Midden1/ midden2/ hoog	Alleen AOW	Niet alleen AOW	Zeeland
	%	%	%	%	%
F. Ouderenmishandeling					
Is het afgelopen jaar niet goed behandeld in de thuissituatie:	5	4	7	4	4
- Beledigd, getreiterd, uitgescholden	3	3	5	3	3
- Geslagen, geschopt, geknepen	1	0	1	0	0
- Niet geholpen bij persoonlijke verzorging	1	0	2	0	1
- Financieel benadeeld	1	1	1	1	1
- In vrijheid beperkt of privacy geschonden	1	0	1	0	0
- Ongewenst seksueel benaderd	0	0	0	0	0
G. Eenzaamheid					
Is eenzaam (matig t/m zeer ernstig)	60	51	59	51	53
- Is (zeer) ernstig eenzaam	17	11	16	10	11
Is emotioneel eenzaam (zoals het ervaren van een leegte en het missen van een goed vriend(in))	46	31	44	31	34
Is sociaal eenzaam (zoals het missen van betekenisvolle relaties met een bredere groep mensen om zich heen, zoals collega's, burens en mensen met dezelfde interesses)	58	53	57	53	54
Is niet in staat om zelfstandig sociale contacten te leggen en te onderhouden	8	3	8	3	4
H Gebruik internet					
Gebruikt geen internet	55	17	41	18	23
Gebruikt af en toe internet	29	28	29	28	28
Gebruikt vaak internet	16	55	29	54	48
<i>Gebruikt internet voor:</i>					
- contacten	29	60	37	61	55
- zoeken informatie	28	74	44	73	66
- maken afspraak	3	17	7	17	15
- financiële zaken	15	58	31	58	51
- iets anders	12	25	16	25	23

	Opleiding Laag (ten hoogste lagere school)	Opleiding Midden1/ midden2/ hoog	Alleen AOW	Niet alleen AOW	Zeeland
	%	%	%	%	%
<i>Belemmering om internet (meer) te gebruiken:</i>					
- ervaart geen belemmeringen	25	61	39	60	55
- heeft geen internet	38	9	27	10	13
- weet er onvoldoende van/snapt het niet	31	19	24	20	21
- kan niet goed (meer) zien	3	2	3	2	2
- kan muis/toetsenbord niet goed bedienen	3	1	2	1	1
- is bezorgd over privacy/veiligheid	9	13	12	13	12
<i>Behoeft aan hulp om internet (meer) te gebruiken:</i>					
Heeft behoefte aan hulp om internet (meer) te gebruiken	12	12	15	11	12
Heeft al hulp om internet (meer) te gebruiken	31	34	29	34	33
Heeft geen behoefte aan hulp om internet (meer) te gebruiken	58	55	56	55	55
I. Maatschappelijke participatie					
Vrijwilligerswerk					
Verricht vrijwilligerswerk	21	34	25	34	31
Lidmaatschappen					
Is lid van een vereniging of club	41	55	45	55	53
- Is lid van een sportvereniging of sportclub	10	23	15	22	20
Bijeenkomsten					
Bezoekt geen groepsbijeenkomsten	49	38	47	37	40
Kerkelijke bijeenkomsten					
Bezoekt geen kerkelijke bijeenkomsten	61	62	62	62	62
Mantelzorg geven					
Heeft afgelopen jaar mantelzorg gegeven	16	25	21	25	24
- Geeft momenteel mantelzorg	12	19	16	18	18
Geeft momenteel intensief mantelzorg (minstens 3 maanden en minstens 8 uur per week)	5	6	7	6	6

	Opleiding Laag (ten hoogste lagere school)	Opleiding Midden1/ midden2/ hoog	Alleen AOW	Niet alleen AOW	Zeeland
	%	%	%	%	%
Belasting mantelzorg					
Voelt zich (tamelijk) zwaar belast door geven van mantelzorg	2	2	2	2	2
Mantelzorg is (tamelijk) zwaar belast (% van de mantelzorgers)	15	11	11	12	12
Geeft momenteel mantelzorg aan:					
- partner	6	6	7	6	6
- kind(eren) of schoondochter/schoonzoon	2	3	3	3	3
- (schoon)ouders	1	4	2	4	3
- andere familieleden	2	3	3	3	3
- buren, vrienden, kennissen	2	6	4	6	5
Intensiteit mantelzorg geven					
<i>Aantal uur mantelzorg per week (momenteel mantelzorg)</i>					
1-10 uur per week	6	14	9	13	12
11-20 uur per week	3	2	3	2	2
21 uur of meer per week	2	2	3	2	2
J. Woon-zorgsituatie					
Beschikbaarheid diensten, verpleging of verzorging					
<i>Beschikbaarheid diensten bij een nabijgelegen dienstencentrum of verzorgingstehuis, zoals huishoudelijke hulp of maaltijdverzorging:</i>					
- Kan hier vanuit woning gebruik van maken	44	36	43	36	37
- Maakt hier vanuit woning gebruik van	12	4	10	4	6
- Heeft behoefte om hier vanuit huis gebruik van te kunnen maken	4	5	5	4	5
<i>Beschikbaarheid verpleging of verzorging op afroep vanuit een nabij gelegen verzorgingstehuis of dienstencentrum</i>					
- Kan hier vanuit woning gebruik van maken	39	28	38	28	30
- Maakt hier vanuit woning gebruik van	12	4	9	4	5
- Heeft behoefte om hier vanuit huis gebruik van te kunnen maken	10	6	10	6	7

	Opleiding Laag (ten hoogste lagere school)	Opleiding Midden1/ midden2/ hoog	Alleen AOW	Niet alleen AOW	Zeeland
	%	%	%	%	%
Aanpassingen woning					
Moet verhuizen, indien slecht ter been	12	9	12	9	9
Kan in woning blijven wonen, indien slecht ter been:	88	91	88	91	91
- zonder aanpassingen in woning	30	36	29	36	35
- met aanpassingen in woning	58	55	59	55	56
Hulpmiddelen in woning					
Heeft 1 of meer hulpmiddelen in woning:	46	28	36	28	31
- traplift	8	6	9	5	6
- extra handgrepen/beugels	35	22	26	23	24
- alarmknop voor contact met zorgcentrale	21	8	12	9	10
- beeldbellen met mantelzorger of zorgverlener	4	2	4	2	2
- sensoren in huis die noodsituaties, zoals een val of de aanwezigheid van gas, automatisch doorgeven aan een contactpersoon/centrale	9	4	8	3	4
- sleutelkluis of elektronisch slot waarmee zorgverleners de woning in kunnen komen	18	7	13	7	9
Behoeft aan hulpmiddelen in woning					
Heeft behoefte aan hulpmiddelen in woning, maar heeft deze niet	18	16	21	15	16
<i>Heeft behoefte aan:</i>					
- traplift	10	7	9	7	7
- extra handgrepen/beugels	15	11	16	11	12
- alarmknop voor contact met zorgcentrale	15	10	17	9	11
- beeldbellen met mantelzorger of zorgverlener	9	6	10	5	7
- sensoren in huis die noodsituaties, zoals een val of de aanwezigheid van gas, automatisch doorgeven aan een contactpersoon/centrale	24	15	20	14	16
- sleutelkluis of elektronisch slot waarmee zorgverleners de woning in kunnen komen	10	7	9	7	8

	Opleiding Laag (ten hoogste lagere school)	Opleiding Midden1/ midden2/ hoog	Alleen AOW	Niet alleen AOW	Zeeland
	%	%	%	%	%
K. Zorg en hulp					
Hulp					
Ontvangt hulp vanwege de gezondheid	41	17	31	18	21
<i>Ontvangt hulp in verband met gezondheid van:</i>					
- een betaalde hulp (bijv. iemand van de thuiszorg)	30	12	23	12	15
- vrijwilliger	2	1	3	1	1
Mantelzorg ontvangen					
Afgelopen jaar mantelzorg ontvangen	22	11	17	11	13
- Ontvangt momenteel mantelzorg	19	8	14	9	10
<i>Ontvangt momenteel mantelzorg van:</i>					
- echtgeno(o)t(te) of partner	4	4	4	4	4
- kinderen, schoondochter/-zoon	12	3	7	4	5
- (schoon)ouders	0	0	0	0	0
- andere familieleden	2	1	1	1	1
- burenvrienden/kennissen	3	2	2	2	2
<i>Ontvangt momenteel mantelzorg bij:</i>					
- hulp in de huishouding	13	6	10	6	7
- klaarmaken van warme maaltijden	5	3	5	3	4
- hulp bij persoonlijke verzorging	4	2	3	2	2
- hulp bij medische verzorging	3	2	3	2	2
- gezelschap, troost, afleiding	8	4	6	4	4
- begeleiding en/of vervoer	13	5	10	6	6
- regeling geldzaken en/of andere administratie	12	4	8	4	5
- anders	1	1	0	1	1
Intensiteit mantelzorg ontvangen					
<i>Aantal uur mantelzorg per week</i>					
1-10 uur per week	12	5	8	5	6
11-20 uur per week	3	1	1	1	1
21 uur of meer per week	3	2	3	1	2

	Opleiding Laag (ten hoogste lagere school)	Opleiding Midden1/ midden2/ hoog	Alleen AOW	Niet alleen AOW	Zeeland
	%	%	%	%	%
Zorgbehoefte					
Heeft in verband met de gezondheid behoefte aan meer hulp	8	4	7	4	5
Heeft behoefte aan meer hulp bij huishoudelijk werk	6	3	4	3	4
Heeft behoefte aan meer hulp bij dagelijkse verzorging	3	1	2	1	1
Als men nu of in de toekomst vanwege de gezondheid behoefte heeft aan hulp, dan is deze beschikbaar in de omgeving	79	79	77	80	79
- hulp beschikbaar van huisgenoot	43	58	44	59	56
- hulp beschikbaar van kinderen, andere familieleden of burens, vrienden of kennissen	44	32	41	31	33
- geen hulp beschikbaar van iemand in de omgeving	21	21	23	20	21
Vraagverlegenheid					
Vindt het erg moeilijk om hulp te vragen bij problemen met gezondheid	28	25	32	24	25
L. Wmo- en welzijnsvoorzieningen					
Gebruik Wmo-voorzieningen					
Heeft afgelopen jaar gebruik gemaakt van één of meer Wmo-voorzieningen	9	5	7	6	6
<i>Heeft gebruik gemaakt van:</i>					
- ondersteuning bij mantelzorg	7	3	4	3	4
- ondersteuning bij vrijwilligerswerk	1	2	2	2	2
- dagopvang/dagverzorging/dagbehandeling	3	1	2	1	1
Behoeft Wmo-voorzieningen					
Heeft behoefte aan een Wmo-voorziening	5	3	6	3	4

	Opleiding Laag (ten hoogste lagere school)	Opleiding Midden1/ midden2/ hoog	Alleen AOW	Niet alleen AOW	Zeeland
	%	%	%	%	%
<i>Heeft behoefte aan:</i>					
- ondersteuning bij mantelzorg	3	2	4	2	2
- ondersteuning bij vrijwilligerswerk	2	1	3	1	1
- dagopvang/dagverzorging/dagbehandeling	2	1	2	1	1
Bekendheid Wmo-voorzieningen					
Wil informatie over Wmo-voorzieningen, maar weet voor één of meer van deze voorzieningen niet waar men terecht kan	16	15	21	14	15
<i>Weet niet waar men terecht kan voor onderstaande Wmo-voorziening, maar wil er wel informatie over:</i>					
- ondersteuning bij mantelzorg	10	10	14	9	10
- ondersteuning bij vrijwilligerswerk	4	3	4	3	3
- ondersteuning/hulp i.v.m. gezondheidsproblemen (bijv. hulp in huis, woningaanpassing of vervoersvoorziening)	11	10	15	9	10
Welzijnsvoorzieningen					
Maakt wel eens gebruik van één of meer welzijnsvoorzieningen	43	32	41	32	34
<i>Maakt gebruik van:</i>					
- maaltijdverstrekking / maaltijddienst	8	4	6	4	5
- eetpunt	8	4	7	4	5
- ouderenadviseur	1	1	2	1	1
- hulp bij administratieve of financiële activiteiten	25	13	22	13	15
- sport- of bewegingsactiviteiten voor ouderen vanuit activiteiten- of dienstencentrum	9	8	8	8	8
- recreatieve / culturele activiteiten voor ouderen	13	9	11	10	10
- hulp in en om huis van een vrijwilliger via een vrijwilligersorganisatie	3	2	4	2	2
- hulp bij (het uitbreiden van) sociale contacten (bijv. bezoekdienst)	2	1	2	1	1
- algemene gezondheidscheck	12	12	12	12	12
Heeft behoefte aan één of meer welzijnsvoorzieningen	27	27	28	26	27

	Opleiding Laag (ten hoogste lagere school)	Opleiding Midden1/ midden2/ hoog	Alleen AOW	Niet alleen AOW	Zeeland
	%	%	%	%	%
<i>Heeft behoefte aan:</i>					
- maaltijdverstrekking / maaltijddienst	1	2	2	1	2
- eetpunt	3	2	4	2	3
- ouderenadviseur	6	5	6	5	5
- hulp bij administratieve of financiële activiteiten	6	4	5	4	4
- sport- of bewegingsactiviteiten voor ouderen vanuit activiteiten- of dienstencentrum	8	7	8	7	7
- recreatieve / culturele activiteiten voor ouderen	3	4	5	4	4
- hulp in en om huis van een vrijwilliger via een vrijwilligersorganisatie	8	7	10	7	7
- hulp bij (het uitbreiden van) sociale contacten (bijv. bezoekdienst)	6	4	5	4	4
- algemene gezondheidscheck	14	15	11	16	15
M. Opleiding, werk en inkomen					
Opleidingsniveau					
Laag (geen opleiding/lager onderwijs)	0	0	28	10	14
Midden 1 (MAVO / LBO)	0	0	52	42	44
Midden 2 (HAVO / VWO / MBO)	0	0	18	24	23
Hoog (HBO / WO)	0	0	2	23	19
Gestandaardiseerd huishoudinkomen*					
Max. 16.100 euro	15	7	22	5	8
Max. 21.300 euro	46	26	48	24	29
Max. 27.200 euro	27	25	18	28	26
Max. 35.100 euro	7	24	9	25	21
Meer dan 35.100 euro	4	17	3	19	15
<i>*Besteedbaar inkomen gecorrigeerd voor verschillen in grootte en samenstelling van het huishouden</i>					
Financiële situatie					
Ontvangt alleen AOW	40	17	0	0	20
Heeft (enige tot grote) moeite met rondkomen	15	9	18	8	10
Heeft in afgelopen 12 maanden vanwege kosten afgezien van bezoek (tand)arts	13	6	14	5	7

	Opleiding Laag (ten hoogste lagere school)	Opleiding Midden1/ midden2/ hoog	Alleen AOW	Niet alleen AOW	Zeeland
	%	%	%	%	%
Schulden					
Heeft één of meerdere betalingsachterstanden	8	4	9	3	4
<i>Heeft een betalingsachterstand voor:</i>					
- ziektekostenverzekering	5	2	6	2	3
- terugbetalingen aan de Belastingdienst	4	2	3	2	2
- hypotheek of huur	2	1	1	1	1
- electriciteit, water of gas	0	1	1	0	1
- leningen of op afbetaling kopen	2	0	1	1	1
- telefoonrekeningen	0	0	1	0	0
N. Achtergrondkenmerken respondenten					
Geslacht					
Man	37	49	36	50	47
Vrouw	63	51	64	50	53
Leeftijd					
65 t/m 74 jaar	35	63	48	61	58
75 jaar en ouder	65	37	52	39	42
Etniciteit					
Autochtoon	83	88	86	88	87
Westers allochtoon	11	11	11	11	11
Niet-westers allochtoon	6	1	3	2	2
Burgerlijke staat					
Gehuwd/samenwonend	55	70	56	71	68
Ongehuwd/nooit gehuwd geweest	3	4	3	4	4
Gescheiden/gescheiden levend	4	7	10	6	7
Weduwe/weduwnaar	39	18	30	19	21
Huishoudsamenstelling					
Alleenwonend	44	29	42	28	31